

## НАЙДОВША НІЧ ПРЕЗИДЕНТА

*Знаю, вам хочеться впізнаваності. Застерігаю: все тут вигадано. Крім факту виборів.*

*маленький роман*

**І замість, щоб ми одноцільно стали**

**З насильником до бою,**

**Ми між собою ворога шукали,**

**Воювали з собою.**

**Покрий же нині омофором мира**

**Те дерево народу,**

**Щоби до тебе плила дяка щира**

**Від роду і до роду.**

**Із молитви українців до Покрови - Божої Матері**

Знаменитий президентський камін, складений із історичних камінців Поділля, Волині, Слобожанщини, Подніпров'я, Таврії, Буковини, Галичини та Закарпаття сьогодні не хотів горіти. Відригував ідким димом у очі. Зібраний старим бойком із хутора Соколи під Воловецьким перевалом, він завжди і диминки не пускав у кімнату. Не готів, а тихенько, м'яко облизував полум'ям історичні камінці з фортець, церков, замків, костьолів, оборонних мурів України. Є на "лобі" каміна навіть уламок цеглини з Десятинної церкви.

А нині, як сказився, не хоче запалюватися, хоч погода для нього - морозяка на дворі скажений, наче простір між землею і небом зальодянів, здається, взявся суцільною брилою, не розколиш і сокирою.

*"Дмухає смердючим димом. Чого ти комизишся, дурню? Все у нас добре! Ми виходимо у другий тур, а далі... Далі знаємо, що робити... вже навчені. На все життя навчені..."*

Даремно Ксеня занервувала дітей, запитала їх: вгадайте - буде тато знову Президентом чи ні?

Залишиться! Залишиться ваш татко Президентом!

А хто ж іще, діти мої, хто іще? Покажіть.

Татусько стільки надбав для нації – ніхто стільки не зміг.

Я подав їй всі сигнали, щоб вона прокинулася, щоб ожила. Навчилася розуміти себе і своїх провідників.

Зробив усе, що міг, навіть більше, як для такого затурканого і виснаженого безпам'ятством багатомільйонного натовпу.

Народ таки, нарешті, спромігся на патріота, кореневу особистість із національної плоти. До цього були партійні кар'єристи, політичні окупанти, заgrimовані яничари, які по-шулерському вигравали вибори, сміючи грошвою або беручи посполиту челядь в адміністративні обценьки.

Я, я подарував нації новітню, національну ідеологію. Змусив злізти з печі і стати в коло. "На майдані коло церкви революція іде"... З чабаном поет, звісно, перебрав. Отаман овець... Не варто. Ідеологічне перебільшення на вимогу комуністичному режиму. При моєму президентстві жодному поетові не тицали пальцем у його рядки. Аж занадто свободи, якою вони геть не вміють користуватися і тому підленько дзьобають мене та моє національно свідоме оточення.

Мабуть, таки забагато я дав їм свободи. Розщедрився по-дурному. Багацько. Не здатні заковтнути. У наступній каденції буду обачнішим. Вчитиму свободи, щоб знали її ціну.

Все було б у мене добре, якби не виповзала на мою дорогу Янаконда\*! Хто вона без мене? Що сама означає? Біде тло за мою спиною. Кіноекран без фільму – нічого не вартий шматок матерії. Ну, скиртувала б чи силосувала грошеву в бізнесі. Хитро обводила довкола пальця ласих до спідниць податківців...

Це я, довірливий, так простодушно виніс її на вершину. Підпряг до свого воза, якого легко міг тягнути сам. Мій попередник згноїв би її і ніхто не згадав, що була така...

Лізе, лізе, мотається під ногами, зчиняючи куряву на моїй дорозі.

Ич, чого захотіла: підпорядкувати уряду, тобто - контролювати, забрати під себе і Трубу, і весь газ. А я з чим залишуся? Газові прибутки – президентські прибутки, так робиться в багатьох країнах. Не лізь!

Ні, затялася, паплюжить, неславить, мою посередницьку фірму, що постачає газ із Росії.

Я сказав їй на другий день після інавгурації:

*-Про газ - забудь! Він – мій!*

*На тому могли б і порозумітися. На довго. І жити мирно Не захотіла. Єхидно огризнулася:*

*-Мені одягати протигаз?*

*Авжеж. Одягни, одягни! Він тобі до лиця! В ньому ти виглядаєш природніше.*

*Все, виграю вибори і матиму спокій. Тоді президентська влада буде повною, ніхто не заважатиме провести довгоочікувані реформи, держава одразу розквітне. А тінь "Святої в Білому" із штучним люмінесцентним німбином, тінь "Янки гоу хоум!"<sup>\*</sup>, Янаконди, котра дурить посполитий народ, щезне назавжди.*

*А я - буду! Буду два терміни! А тоді відпочину і знову - буду!!! Якщо заштовхаю у небуття цю химеру в білому хітоні.*

*"Янка! Гоу хоум!"*

*Бач, її якийсь провінційний американський журнальчик зарахував до красунь. А моя "генеральна"<sup>\*\*</sup> Ксеня визначила точніше: "З рогами, замаскованими в пишній зачісці під квітчастою терновою хусткою, "а ля сільська молодиця на чужому весіллі..." Так сказала Ксеня...*

*Заметушилися чомусь мої президентські тілоохоронці на посту, в передпокої. Мабуть, закінчили партію в преферанс. Я їм якось сказав:*

*-Ви вже можете грати в преферанс і без карт. Спробуйте.*

*-Без карт можна, пане Президенте, а без грошей – ніяк,- навіть не усміхнувшись відказав вічно серйозний Юрко.*

*Щось їх розсмішило. І стихли.*

*Цих я також підібрав на вулиці. Привів нав'язливий, липучий, як смола, Черненко, який мене зрадив, негідник, хоч я його зробив і міністром, і губернатором, і від прокуратури захистив, бо був би сів капітально. Але хлопці, приведені ним ще в минулі вибори, трапилися нормальні. Не зрадили. Слухняні і вірні, як собаки, як дворняги.*

*Юркові після виборів віддам Президентський полк, який треба реформувати докорінно. Міняти форму на національну. Хай муштрує пацанів.*

*Григорій най оберігає моє Тіло. Воно мені вже не належить. Належить державі. А Душа, Павле? А душа – народові. Отож, хай Грицько стереже. Це – відповідально і почесно... Після перемоги дам обом по ордену "За заслуги". Першого ступеню. Дам. Заслужили."*

"Нестерпно! Так я його хтіла. Мені тремтіли стегна, лоскоти шастали по животі. Палахкотіли груди. Шерхли губи. Я годинами вистоювала в шорстких заростях малини, щоб крізь паркан, крізь виджолобану мною шпарку стежити за сусідським двором.

Вже третій день, як Павло приїхав на канікули. Довго відсипається. Тоді виходить у двір, корбою дістає води з криниці. Вмивається із великої емальованої миски. Кумедно намилює з тюбика щоки і шию. Голиться, надуваючи щоки і задираючи пальцями ніс догори...

Лиш би не примітив мого ока в шпарині паркану. Тоді мені хоч крізь землю провалися!

Вчора він підійшов під самісінький паркан, до того самого місця, де моя схованка. Я – вмерла! Не дихала, ніби пірнула під воду.

Він роззирнувся на всі боки і... справив маленьку нужду.

Заплющила очі... Нічого не бачила...

Другий рік як я доспіла. Оля, Ганя, Ліна навіть хваляться, що спробували, але не кажуть з ким. Із святим городищенським духом, хихочуть. Деякі з однокласниць не приховують, що в першу ж ніч після випускного вечора віддадуться. Не кажуть кому. Але говорять про це з тупою, безапеляційною рішучістю. Таки віддадуться.

А мені нікого не хочеться – лиш Павлуньо стоїть перед очима. У синіх джинсах в обтяжечку, з підкачаними ногавицями, в білій тенісці. Або у бузкових плавках, у вишиванці з коротким рукавом. Стрункий, гожий, як намальований на замовлення. Кращого в Городищах нема. Та й не треба мені красивішого.

Малою весь час виводилася в їхній хаті та у дворищі. Носила їм молоко, бо вони – вчителі, корови не тримали. Допомагала гусей ввечері загонити до двору, колорадського жука збирати в банку. Вилізала на найтоншу гілячку зривати спілі черешні, а Павлунько стояв на землі з козубом.

Я не соромилася, що він розглядає мене знизу. Вже парубок, вже з городищенськими дівчатами цілується, а не стидалася. Стрибала йому на руки з дерева. Одного разу, коли моя мама поїхала на похорон родички – ми навіть спали з ним на теплій печі... І хоч би й що, гадки не мала про **таке**.

А зараз, Божечку, що ти зі мною робиш!? Вже друге літо. Минулого – він просто подобався мені, я за ним пантрувала. То було солодке заняття, що приносило мені безмір радості. Одначе, він поїхав на навчання, я трішки побанувала за ним і заспокоїлася. А зараз...

Якби він мене захотів – я б відала йому все-все. Відразу. Навіть не комизилася й хвилини. На вісім років старший. Відслужив армію. Вчиться у Києві, в сільгоспакадемії. Мабуть, мав уже студенток, живучи в гуртожитку. То й що. Я все йому прощаю. Як у Прощену неділю мені все пробачає моя мама, а я їй – своїй ріднусі. Хоча, які там у неї гріхи? Те, що народила мене і вигодувала, і виховала без батька. Дякую, мамуню, дякую.

Якщо він мене навчить, я буду кращою за його студенток у Києві. Буду!

Чого ти, мучишся, Насточко? Візьми глечик молока. Віднеси. Напій його. Хай роздивиться, поки питиме, як у тебе гостро випнулися груди... Стан-чарочка... Налилися твої тугі литочки. Губи, як стручки червоного перцю...

Ні-ні, подумає, що набиваюся.

Чи таки піти?

Ні в кого спитати.

Стидко.

Чи таки піти?"

*"Чого я нервую? Все добре. У мене завжди все мусить бути добре. Ще живій моїй бабусі Христі нашепотіла городищенська ворожка, що я зачарований перебувати під опікою Божої Матері. Два ангели-охоронці постійно сидять у мене на плечах. І не просять ні їсти, ні пити.*

*У дитинстві я впав з берега і топився в нашому городищенському ставку за селом. Кажуть, потопельник тричі спливає перед смертю. Після третього разу я йшов на дно. Смерть уже пестила мене. Але на поверхню води виткнулася моя рука.*

*Горбата баба Геля, що згрібала сіно неподалік, встигла добігти. Подала граблі, і я судомно вхопився за дерев'яний зубець. Витягла. Вилила з мене воду, оживила, земля їй пухом! Весь час думаю, що треба поставити красивого пам'ятника на її могилі в Городищах. Та все ніколи-ніколи, а таки треба ... Хай, після перемоги...*

*Було й інше. Коли після академії працював на Одещині. Водій Федько віз мене прогнилою колгоспною "Нивою" до Котовська на семінар. Падала затяжна осіння мряка. Стерті "двірки" не встигали згортати із шкла брудну юшку з-під зустрічних машин.*

*І зненацька, як із під землі, виповзає з к'ювету на асфальт заболочений КРАЗ, навантажений буряками. Поперек перекидає нам дорогу.*

*Завайкотіли стерті гальмівні колодки нашої "Ниви", але ми все одно летіли на КРАЗа. Я заплющив очі.*

*Все! Пожив Павле! Не пожив!*

Федьо ще встиг кидонуту "Ниву" праворуч, у бік к'ювету та бурякового поля, щоб уникнути катастрофи, а, може, щоб врятувати мене. Але колеса "Ниви", хапонули болотяного узбіччя і ліва, Федькова сторона влетіла під черево КРАЗа. Заскреготало залізо.

Свідомість покинула.

Водій грузовика ломом виламав двері сплющеної "Ниви", витягнув звідти мене непритомного.

Федьові повністю знесло голову, а в мене лише струс мозку, переламана ліва рука та заюшене обличчя, з якого кров текла за комір. То була не моя, а Федькова кров.

Йому, покійному Федорові, (царство небесне!), який встиг вивернути машину і тим врятував мене – теж треба поставити пам'ятничок на сільському кладовищі в селі під Котовськом... Треба..

Дружина покійного якось просила мене влаштувати Федіну дочку до Одеського університету, не пам'ятаю на який факультет. А як я допоможу, коли там конкурс. Це тепер мені, Президентові, варто дати вказівку міністрові освіти – і буде вирішено. А тоді... Я не міг, хоч згадував про це не раз. І знову ж - нема, нема часу...

Після виборів дам вказівку губернаторам, щоб поставили хрести чи пам'ятники мужньому Федорові, і щиросердній бабі Гелі. І одеський губернатор відвідає Федьову дочку, дізнається чим можна допомогти їй.

Покійна мама теж казала, що мною опікується українська свята Оранта. Покрова. Згоден. Мені треба жити, щоб служити своєму простолюду, моїм прихильникам і виборцям. Нарешті мають свого Президента. Я повернув їм пам'ять. Пам'ять про них таки, про них самих. Яка це каторга, якби хто тільки знав! Нести важенний Хрест обов'язку перед своїм народом. Тільки при мені про Україну заговорив світ.

Покровонько, Пречистая Діво! Ти не раз покривала своїм омофором – вишиваним рушником - Україну і люд її православний. Зроби це й сьогодні. Сотвори своє чудо для мого народу. Не дай йому помилитися! Він же в мене такий наївний, такий марновірний. Одні купують його грішми. Інші – солодкими обіцянками-цяцянками. А в результаті – він залишається одуреним і злиденим. Скільки це може тривати? Годі!

Благаю тебе, Оранто! Допоможи цієї ночі мені і бідній твоїй (так-так – твоїй) Україні! Робила це багато разів. Вчини і сьогодні. Ти – наша оборона і наш захист. Молю тебе... Зійди до мене сьогодні. Прихилися. Он скільки твоїх, намолених за кілька століть, образів у моєму іконостасі... Зійди до мене..."

Дерев'яна стіна Президентського кабінету на державній дачі завішана старовинними іконами, з яких поглядають на Президента з ікон очі багатьох Українських Божих Матерів, Ісусів. А ще святі Георгій Побідоносець, Володимир, Миколай, Пантелеймон, архістратиг Михайло...

Любив, коли дивилися на нього лише при світлі каміна, тоді завше здавалося, що вони прихильні, заохочують вірити в особливу його роль та надзвичайну місію. Але сьогодні не хотів горіти камін. Світло сочилось тільки з великого телевізійного екрану, освітлюючи далеку від іконостасу стіну. Не було звичного і бажаного ефекту. Не було тієї приємної ворожби, солодкої містики, яку дарував вогонь із каміна, і яку Президент любив над усе. Не було.

Він перехрестився до своєї найулюбленішої ікони. До геніальної копії, в якій використано образ Богородиці з давньої козацької ікони "Покрова Божої Матері на Запорізькій Січі".

Вселенський Патріарх Варфоломій, під час першого візиту Президента України до Туреччини, запросив його до своєї резиденції в Стамбулі. За розмовою про можливість Помісної Церкви в Україні, Патріарх розповів Павлові історію появи першої ікони "Покрова Божої Матері".

Саме видиво, з'ява Богоматері-Заступниці врятувала столицю Візантії Константинополь від захоплення його сарацинами у дев'ятсот першому році. Місто вже було оточене і приречене на поразку.

Під час молитви у Влахернському храмі, де зібралися віруючі, два юродиві русич Андрій та його учень Єпіфаній розгледіли під куполом Царицю Небесну, яка молилася, покриваючи людей своїм омофором.

Після цього православні греки таки здолали мусульман.

А у Влахернському храмі появилася перша ікона Покрови - Божої Матері, яка стоїть у сонмі святих та покриває людей своїм омофором, серед яких зображено патріарха й імператора Візантії. Богомаз не забув і про двох юродивих – Андрія та Єпіфанія.

Оскільки Андрій був русичем, ніби то він привіз константинопольську ікону до Києва, і свято Покрови швидко прижилося на руських землях. Від середини дванадцятого століття Божу Матір-Покрову стали вважати заступницею Київської Русі.

Та найбільше закріпився набожний культ Пречистої Матері-Заступниці українців у козацьку добу. Безліч версій, копій "Покрови Божої Матері" прикрашали українські храми. Ці ікони вважалися найріднішими серцю українця. Приносили захист і благодать.

Тому стали появлятися ікони Покрови із зображенням видатних козацьких ватажків у гурті рядових козаків. Зображалися й духовні українські провідники. Були ікони з Яремою Вишневецьким, Петром Сагайдачним, Богданом Хмельницьким, Іваном Мазепою, Петром Калнишевським, Київським митрополитом Барановичем... На іконі "Покрова Божої Матері на Запорізькій Січі" (із Калнишевським) є напис: "Молимося, покрий нас чесним Твоїм покровом і визволи від усякого зла".

Почувши цю історію, Павло загорівся ідеєю: продовжити древню традицію у двадцять першому столітті. Вселенський Варфоломій охоче виказав адресу й телефон найкращого афінського богомаза у православному світі. Павло дав завдання послові України в Греції, згодом сам злітав із дружнім візитом до Афін.

Дипломатична пошта привезла Президентіві України свіжу, сонячну ікону "Покрова Божої Матері". У верхній її частині, в золотаво-голубому сяєві зіходила з небес із вишитим рушником у розведених руках Божа Матір Марія. Її покірно схилену в лівий бік голову обмаював такий теплий сонячний німб, що здавалося – він здатен зігріти та освітити весь світ. Обіч неї добродушно вдивлялися у цей світ, у цю грішну людську суєту Бог-Отець і Бог-Син.

У низу, на землі, по обидва боки від золотого тризуба, стояли Президент Павло, гетьмани Сагайдачний, Хмельницький, Мазепа, Орлик. Поети Тарас, Леся, Стус. Чорновіл, патріархи Мстислав та Володимир Романюк. І Слава Стецько. Позаду них виднівся безіменний народ. Звісно, український.

Потім тривав період освячення ікони в усіх православних храмах Єрусалиму, в Храмі Різдва Христового у Віфліємі, у Києво-Печерській лаврі, у соборі Святого Володимира, в соборі Святого Юра, Андріївській церкві...

І "Покрова Божої Матері із Президентом Павлом" постала в іконостасі серед багатьох подарованих Президентіві ікон.

Павло перехрестився і засвітив перед нею, він вважав її вже "явленою" себто - чудодійною, освячену єрусалимську свічку, надпалену святим вогнем із Храму Гробу Господнього.

Любив Президент і дорогоцінну, давню ікону "Козацької Покрови-Заступниці", яку Павлові на його ювілей подарував львівський губернатор. Кажуть, саме до неї молився гетьман Іван Виговський під Конотопом.

Виговському привезли її ввечері, перед вирішальним боєм за Конотоп, оточений москалями. Історики пишуть, що Іван довго молився, вклякав на коліна, цілував лик Божої Матері. Просив у неї для козацького війська допомоги та захисту.

Так само ревно просив помочі в іншій Діві Марії – Покрови в оточеному ворогом Конотопі ніжинський полковник Григорій Гуляницький, який понад місяць обороняв місто від московитів.

Іван Виговський таки переміг військо князя Трубецького.

Павло поштиво перехрестився і перед цією іконою, поцілував лик Небесної Цариці. Витягнувся на дивані, заклавши долоні під голову. Накрив обличчя краєм державного прапора, що звисав над ним. На душу зійшов, хоч і сторожкий, лякливий, але – спокій. У теплій сутіні повільно зімкнулися його повіки.

"Господь змилювався наді мною.

Я ішла до магазину по хліб і запитала моєї вчительки, його матері, чи не купити і їм? Оксана Василівна замовила ще й олії. Я несла їм куплене, як золотий скарб. Зайшла у двір, коли Він зливав собі на голову відро криничної води і форкав, як лошачок. Я стояла з хлібом та



олією перед ґанком на цементовому п'ятачку. Він мотнув головою, широко розплющив очі і подивився на мене так, ніби вперше побачив усю – від пальців ніг, до литок... стегон... дівки... грудей... шиї.... губів... до кінчиків волосся. Я не встигла, не захотіла заховати свої очі, і він схопив їх поглядом.

-Ходімо ввечері до ставка купатися у теплій воді та місячному сяйві, Настуню. Чекатиму з першої зорі.

Більше я нічого не пам'ятаю. Опритомніла дома на сіннику. Прокинулася одурілою від духу весняного сіна з луку. Щось болісно різнуло під лопатками, ніби хтось скальпелем полосонув. Зойкнула. Відчула, що у тих місцях солодко засвербіло, залоскотало. Випросталися маненькі чи то перкалеві, чи штапельні (з мого коротенького платтячка, з якого я вже виросла) - різко випрямилися за моєю спиною крильця.

Добре, що дома не було матері. (Тата в мене нема; ні, він десь є, але до мене не признається). Вона б мені дала духу за прорване на спині штапельне платтячко, яке купила минулого року. Воно вже куценьке, і я мушу стежити, щоб низько не нагинатися...

Добре, що мамці дома нема, розносить пошту по Городищах та по хуторах, пізно повернеться хмільненькою, бо нині пенсійний день."

*"Таку маємо історію. Якби Сагайдачний, вже фактично завоювавши Московію і її столицю, не пожалів московитів, а ввійшов до Кремля, як переможець – Україна була б іншою.*

*Якби Іван Виговський у запеклому бою за Конотоп переміг військо окупантів. Переміг не інакше, як з твоєю допомогою, Свята Покрово. Тільки не скористався перемогою. Дурень! Перемогти і – програти. Перемогти, здобути можливість будуват, суверенну Україну – і капітулювати. Переможений переможець!. Слабодухий. Безвольний. Не готовий до більшої, масштабнішої ролі! Бачиш, Іван Сірко йому заважав скористатися блискучою перемогою...*

*Якби Богдан думав про вирішальну битву і перемогу над поляками під Берестечком, а не про свою гульливу польку Єлену – Україна була б іншою.*

*Якби Мазепу не зрадив перевертень Ніс у Батурині, полковник Галаган на Січі, якби не продажність більшості козацької старшини, якби у Карла та Івана був спільний план вирішального бою з Петром, а не суцільна імпровізація – Україна сьогодні була б зовсім іншою.*

*Якби Петлюра..."*

-Зупинися, Рабе Божий, сине людський Павле! Я - Покрова Козацька, українська Оранта з-під купола Святої Софії, з десятків тисяч українських церков, палених, нищених чужими і своїми. За велінням Сина мого Ісуса із Назарету я тисячу і одне століття оберігаю Україну.

Дай же і мені відповідь: а якою була б Україна?

Як би склалася її доля у двадцять першому столітті?

Якби ти, котрого я за білу рученьку привела на

український Престол.

Вклала в тебе всю свою віру і надію.

Мерзла за тебе тижнями на лютім морозі.

Спала стоячи між людьми або в засніжених наметах.

Невтомно просила за тебе свого Сина.

Тримала над головами повсталих українців свій

омофор.

Оберігала тебе від бруду і скверни...

Ото ж я й питаю тебе:

*а якби ти виконав усе те, що наобіцяв своїм співвітчизникам під час  
Повстання – якою була б Україна, Павле?*

Якою?

Себе запитай.

Він, стрепенувшись від напівсну, не міг збагнути, яка саме **Покрова**, з якої ікони, заговорила до нього? Камін у цей час м'яко спалахнув. Кинув бузкові відблиски на лики святих. Лежачи на дивані, Павло знизу подивився на них, і йому здалося, що говорить саме його, **явленая**, Покрова, Оранта повільно ворухачи устами й тримаючи напереваги великий вишитий рушник.

"Мара якась!"- зіскочив із слизького, ніби змащеного олією, шкіряного дивану. Всівся у глибокий, пахкий фотель, котрий завжди, коли в нього сідали, якомось полегшено зітхав, як кінь після довгої дороги. Цього разу Павло не почув звичного звуку. І не звернув на це уваги.

Перевтома.

Нерви.

Безсоння.

Відчував, як якось ніби змалів і тілом, і душею, інстинктивно підтягнув коліна до грудей. Хотілося закурити, хоч давно покинув і з тих пір не кортіло. Та й сигарет у кабінеті не було.

-Що я ще мала вчинити, Павле, щоб ти виконав усе наобіцяне довірливим людям вашої землі ?

Що?

Ви, українці, хочете, щоб ми із Сином все зробили для вас і готове подарували?

І чи скористалися б цим, вже готовим, ви?

Не знаю...

Він зобов'язав мене охороняти Україну в час вашого Постаня. І тому не пролилося ні крапельочки вашої крові.

Ми із Сином вивели на майдани і вулиці міст віруючих і невіруючих, всадили тебе на престол, повіривши у щирість твоєю любові до України.

Хоча знали, що ти часто лукавив, що ти – лінивий і заздрий до чужої слави та успішності. Що ти безвольний і занадто намисливий.

Знали, що ти покинув у рідному селі жінку з твоєю дочкою.

Знали, чому ти одружився саме на Ксені – дочці генерала.

Знали, що ти себелюб і лицедій.

Знали, що ти не лише нерішучий, а й боязливий.

Але тоді таке робилося з Україною, так гордо вився до неба, до Бога її вільнолюбний дух, її бажання вискочити з довготривалого рабства, що навіть ми з Сином повірили в тебе. Мабуть, і у твоїй душі тоді зав'язувалася віра, що будеш здатен повести український люд до свободи, справедливості та благополуччя.

Ми з сином дали тобі шанс! Ми вчинили все, що від нас залежало. Решта – за тобою.

Як ти скористався цим, Павле?

Що, ну, скажи – що ти зробив із того, що обіцяв?

Мовчиш.

І чекаєш ще однієї незаслуженої перемоги?

Ти ще не розумієш, що накоїв!

І що чекає Україну після тебе...

Ми одвертаємось від тебе.

*"Що за мана? Циганський туман! Марєво. Зміщення реальностей від втоми і безсоння!  
Одур. Чортівня якась!*

*Покрова відчитує мене, як школяра за кепську поведінку!*

*Не Моя! Моя цього не робитиме. Вона ж – явлена. Не розпикатиме мене докорами. Вона була зі мною три останні роки. Я молився до неї.*

*Більшого зробити не зміг би ніхто. Янаконда? Не смішіться, Покрово. Не беріть гріха на душу. На вашу Пречисту Душу, не беріть.*

*Дурниці! Причулося це все – нерви напружені аж дзвенять. Галюцинації. Видиво.*

*Пройтися б засніженою територією дачі із промерзлим до коріння соснами. Хоч трішки пожити звичайним, простим людським буттям. Замерзнути в ноги і вуха. Мати зашпори. Вбігти до хати і випити келишок зігрітого в долонях коньяку.*

*Не можна! Ця ніч не для прогулянок!*

*Що від мене хоче Покрова?*

*Покаяння?*

*Мабуть, її переманила на свій бік Янка? Невже Покровителька України, Свята Богоматір Марія могла так вчинити? У той день, коли вирішується доля України на кілька десятиліть вперед?"*

*Пронизливо задзеленчав внутрішній. Охорона. Що там скоїлося?*

-Приїхала, пане Президенте, Людмила Карпівна. Просить, пане Президенте, щоб терміново прийняли. Що накажете, пане Президенте? Ви є? Чи відсутні? Вашу машину в гаражі вона, пане Президенте, бачила.

-Впустіть! – Він зиркнув у велике, з різьбленою оправою дзеркало, стріпнув чубом, на який ніби сипонуло борошном. Красивий, тільки занадто блідий. Виснажений важкою президентською працею. Але вродливий. Правда, занадто втомлений, але видно, що – Президент держави. Після перемоги відпочину і все пройде. І Покрова знову прихилиться до мене.

Байдуже, без насолоди ковтнув «Hennessy XO» з вже охололою кавою. Підкинув дров до каміна, хоч той знову ледве тлів, одкашлюючись димом.

Ще раз зазирнув у дзеркало. Усміхнувся до себе, дзеркального. Різким рухом скинув ніжно помаранчеву сорочку. Підійшов до шафи, з якої визирнуло кілька десятків вишиванок. Довго шукав у глибині гардеробу сорочку, вишиту незрячою вишивальницею із далекого присілка Космача і освячену в найстарішій Космацькій церкві. Одягнув, не заправляючи в штани, відчув від сорочки тонкий запах парфумів "Фаренгейт", які любить Ксеня...

Людмила Карпівна (східні журналюги приліпили їй прізвисько, схрестивши ім'я та по-батькові – "Люд-Кар")\*, замуркотіла з порогу, похитуючи вже не керованим, одвислим пузцем, з котрим ледве поралася темновिशнева, обвита замками-"блискавками" шкіряна спідниця, зморщена під животом.

"Скільки ж вона угідь довкола столиці загребла, - шуганула думка в голові Павла. - Правда, і собі хапонула. Правда, так, як домовлялися: спершу нам із сестрою та всієї нашої родині буде наділено на обох берегах Дніпра. І жадібна челядь моя вгомониться, набравши земельки... по "Марусін поясок"... Хай... Усім вистачить... Землі у нас – не міряно. А для селянина, вчорашнього колгоспника – вона ніщо. Все не так, як у нашому національному анекдоті: піймав вуйко Золоту рибку.

-Кажіть, чого хочете, дядю?

-Та земельки хочу.

-А скільки треба?

Подумав трішки і сказав:

-Тисячу гектарів!

- І все?- перепитала рибка.

-Ні.

Він став на межі вже наділеної йому землі і щосили кинув вперед кашкета:

-І ще он стільки. Поки долетів картуз...

Людка не капелюшка кинула, а вистрілила з балістичної ракети... Бог з нею. Ксеніна подруга...

-Треба переговорити, пане Президенте. Справи не дуже, Павле\*... Тобто, все добре... Але може закінчитися по-всякому, і треба бути готовими до того всякого. Багато губернаторів вже не беруть слухавку. А ті, що беруть – сопуть, зарані виправдовуються, корчать дурня... Вони на місцях мають інформацію...

-Ти, Людко, панікерша! Дезертирів ми копанем під гузицю наступного дня після перемоги! В другому турі, звичайно... Я ж не буду зараз, серед ночі видавати укази...

"У сіннику було вже темно, а на вулиці - лишень сутінно. Хотіла притьмом збігти по драбині. Ступила на перший щабель драбини ... стала легкою, як метелик.

І – полетіла. Крила змахували самі, без моєї допомоги, їх лоскотав і збуджував вітерець із левади.

Я легко, купаючись у мареві призахідного сонечка, облетіла всі наші Городища.

...Потовчений іржею бляшаний дах школи... зруйнована церковця з проламаним черепом купола... порослий кропивою стадіон... колгоспний гараж, захаращений залізниччям... ферми із порожніми силосними ямами і запахом скислого жому... клуб із заваленою вітром антеною на даху...

О! Наш ставок у кінці городів! Левада із копицями сіна! А он і Він! Уже плаває, пірнає, широкими вимахами рук міряє теплу воду. Нікого на ставку. Тільки – Він.

Я поволеньки згортаю крильця і опускаюся на берег, де білють його майка і шорти. На землі крила мої ще довго тремтять, здригаються, але не набирають вітру, і я краєчком гарячкової свідомості розумію, що вже не належу собі, а тільки Йому.

Я швиденько роздягаюся. Стоптані сандалі. Платтячко...

З розгону цибаю у воду, що гулко плеснулася в берег і в глибоких ракових норах, з яких я навчилася витягувати здоровецьких раків.

Він мовчки плив до мене, і вода з його наближенням ставала гарячішаю. Я це відчувала і тремтіла від хвилювання. Він пірнув і під водою гарячовито обійняв мої стегна...

Ставок наш не глибокий, Павлик виніс мене на берег. Положив на настелене загодя сіно із свіжої копиці.

Я не знала інших поцілунків, крім літньо-теплих маминих. А тут - опік, вулканічне провалля, медовий дурман, від якого пішла обертом голова. Небо опинилося під нами, а Городище зверху, за зорями.

Його руки ліпили з мого тіла іншу Настуню. Не тутешню, не городищенську, а небесну, покірну і лагідно-тривожну, як вечірній запах матіоли у нас під вікнами"...

-Я не про це, - сказала Людмила Карпівна, поклавши долоню на коліно Павла. По-дружньому поклала долоню, як чоловікові своєї близької подруги. -Їду від Ксені. Ми з нею все обговорили. Вона в тебе мудра. Шанси у всіх трьох майже рівні. У Янки. В тебе. І в Артура.

Вона пенсії нашкребла для всіх без винятку. Платню бюджетникам дала. Військовим і міліції дарує квартири. Породілям – великі гроші. Автомобілі "швидкої допомоги" - сільським лікарням. У смертельну кризу, Павлику, у смертельну. Це всі знають. Багато хто базикає, що вона перевела Україну через мінне поле і не підірвалася. Пенсіонери і бюджетники в неї в кулаці.

Мотається на мітлі по всій Україні.

Навмисне у тувельках вистоює по дві години на лютomu морозі. Жаліють, втирають сльозу, моляться за її здоров'я: бідненька, за нас, за простий народ, страждає.

Як колись за тебе, Павле.

З цим боротися неможливо. Вона – як цунамі! Ламає все на своєму шляху! – Люд-Кар одвернувшись вийняла з сумки три грубих пачки новісіньких п'ятисотенних євро, висунула шухляду в робочому столі Президента і вкинула їх туди.

М'яким рухом сідниці закрила шухляду.

Павло зробив вигляд, що не бачив.

-Треба було посилати її у відставку, коли ми з Ксенею радили,- Людмила стрільнула лукавим поглядом і пройшлася кабінетом, порипуючи лівим чоботом.

-Сотий раз кажу: цього робити не можна було! – Огризнувся Павло. -Із опозиції вона б вискакувала в президенти вже в першому турі. З великим відривом. Я навмисне тримав її в уряді. Хай спалює себе і свої дуті рейтинги.

-А, бачиш, не спалилася до кінця, - Людмила підійшла до Президентського бару, налила собі улюбленого лікеру "Sheridan's".

-Алігатор\* готівку вагонами вивалив на люмпена в центрі й на заході. Схід ніде не дінеться від загонів його опричників. Спонсори випотрошилися до дна. Якщо програють – підуть з торбами на жеври.

Для них це останній бій. Або-або! Треба тобі, про всяк випадок, порозумітися з Артуром. Ясна річ, що газ він забере під себе. Газ і енергетику. Але і нам дещо зостанеться. Я подбала. Тільки так, Павле, ми вирвемо жало Змії! І залишимося при владі. Хай лише фінансовій.

-Що ти теревениш?! Чому, про що я повинен з ним домовлятися? Я виграю вибори! Виграю і турну зі сцени обох. Ширма закривається. Гасне світло. Овації. Амінь! Мені допоможе Покрова. Оранта. Вона зі мною. Вона завжди прихильна до мене.

-Знаю, як він по-хамському капостив тобі на попередніх виборах. Знаю, що вони робили з тобою у вотчині Алігатора.

Павле, я й досі бачу тебе у фашистській формі, яка тобі, до речі, геть не пасує. Тисячі п'яних людей тобі вигукували прокляття. Мама твоя вимкнула телевізор, боялася, що серце розірветься. Україна здригнулася тоді від печерного дикунства. Сам казав, що Артур не опонент, а затятий ворог... - її позолочена мобілка "Vertu" заходила зозулькою з вологим весняним голосочком, але Люд-Кар щоразу, побачивши номер, збивала дзвінок.

-Але ж ти, ставши Президентом, врятував його від політичної смерті та похорону. Всі спонсори і донори від нього відвернулися. І готові були здати "з патрошками"... з усім, дуже специфічним, компроматом його біографії, котрий кадебісти завбачливо вивезли до Росії в період "демократичного хаосу".

-Здавалося, це війна до останнього подиху. Згадай, як ти опирався, а ми з Ксенею тебе таки схилили зустрітися з ним, домовитися і публічно підписати мирову. Аж тепер ти маєш зрозуміти, який мудрий крок зроблено. У світі заговорили: бачите, який великодушний цей Українець! Подав руку порятунку своєму ворогові... -Люд-Кар перейшла на шепіт, навіть прихилилася до президентського вуха.

-Ти що?! Думаєш, що іде прослушка? Не шипи. Говори по-людськи, - він хотів заспокоїливо усміхнутися, але усмішка вийшла якоюсь вичавленою, порожньою. Ніякою. Мабуть, він це відчув, тому осікся, налив собі в старовинний, щирого золота, келішок коньяку. Загнав зуби у соковиту грушу, перевірену в лабораторії.

-Людко! Запам'ятай: я переможу на виборах! Янаконді ми повинні не лише хвоста одрубать і жало викорчувати, а й... - Президент наче злякався продовження своєї думки, замовк. Дістав батистову білосніжну хусточку і шумно висякався.

-Вчора з Артуром зустрічалася. Конфіденційно. Він розуміє, що головне - вивести з гри Янку! "Янка! Гоу хоум!" - це ж команда Артура вигадала. А з ним - порозуміємося. Ти не знаєш, скільки я для нього доброго зробила. І земельки, і мисливських угідь, і дачних ділянок на Дніпрі, Десні, Стугні, Росі, Ірпені, Сіверці... І лісів, і резиденцій... -Людмила аж задихалася, згадуючи і перераховуючи назви річок довкола Києва.

-Зранку губернаторам дала вказівку від твого імені: де перемагає вона - її голоси скидають Артурові. Щоб тільки не вона, не Янаконда! Тільки не вона! - аж траснула по інкрустованому



журнальному столику збабченим білим кулачком з кількома золотими перстнями. Знала, що йому сподобається оце "Тільки не вона!" А більше він нічого і не хоче чути.

-А чого не мені її голоси? І чому не спитала мене, Людко? Чого? Я - Президент держави, а не ти!  
– Павлові не подобалося це постійне самочинство Людмили, яку Ксеня впхала йому в керівники патронажної служби, бо не хотілося хатніх сварок. Вечірніх і вранішніх Ксеніних "планірок", які псували настрої. У другій каденції все докорінно поміняю!

- Ми з Ксенею порадилися і вирішили. Ксеня не помиляється, Павле. Дочка генерала мислить стратегічно. Інтуїція в неї всепроникаюча. Кобра може брати в неї майстер-клас.

Моє тіло (ні, моє єство!) свавільно розкинулося на сні, не чинячи найменшого опору. Городище ішло небом обіч Чумацького шляху, і я заплющила очі.

Коротка ніжно-болюча блискавка ввійшла в мене на єдину мить, прокотилася всім тілом, вибухнула і розколола мене на друзки. Щось полетіло далеко в небо, чи щось увійшло глибоко в землю – не знаю. З радості чи з розпачу я голосно закричала, чомусь звертаючись до Господа. Павлуно закрив мої уста поцілунком, і я стихла.

Мене вже нічого не боліло, моє єство впивалося нечуваною досі насолодою. Я обезволіла повністю, затискала в кулаках жмутки пахучого сіна, радісно віддавалася і віддавалася йому, і він поцілунками гасив мої стогони і крики.

Іноді проривалися в свідомість цвіркуни з копиці сіна, зоряний Ківш у небі над моїми очима, репетувала жаба під берегом.

Гукала мене мама із двору...

Він кинувся у воду і поплив до протилежного берега.

Мене знову кликала мама. Я накинула платтячко. Намацала вже просохлі плавки, а ліфчика не знайшла, бо засвербіло під лопатками. Вилізли крильця, випросталися, і я нечутно перелетіла у наш двір."

Після розмови з Павлом Люд-Кар не квапилася до президентського виборчого штабу. Вона, як і пажерлива до грошей, челядь вже знали виборчі "прибутки" свого патрона. Сперечалися лише за різницю в два-три відсотки. Це розуміли всі, крім Хазяїна. Всі перешіптувалися, про те, що він не хоче цього знати.

У Людмили була одна морока: хто більше набере голосів у першому турі –Анаконда чи Алігатор? Яна чи Артур? Яка різниця між ними буде? Щоб вчасно зорієнтуватися.

З Артуром у мене стосунки не гірші, як із Павлом. В найближчому оточенні Янки – моїх людей також вистачає. Але Артур мені дуже багато винен. І він це знає.

Вона ніжно любила себе за те, що вчасно, задовго до революції, зорієтувалася і пробилася в подруги Ксені - дружини майбутнього Президента, бо могла б уже сісти і відбувати термін. Надійно сидіти, а так... пісня... під фонограму... Караоке...

У штабі робити нічого. Хай "шнурки" імітують бурхливу боротьбу за Хазяїна, заробляють свої гроші і вчаться театралью розводити руками. Правда, більшого вони зробити не могли. Винен Павло. Треба було з перших днів віддати мені в руки владні віжки.. а не тоді, коли все вже втрачено.

Човен зачерпнув бортом води...

Вона сказала охоронцеві, що сидів на передньому сидінні:

-Додому! Пару годин подрімаю, в штабі нічого робити.

"Мама були п'яненькі, бо розносили пенсію по Городищах та по хуторах. Крилець моїх не помітили. І порваного крильцями платтячка також. І те, що я вже жінка, що спробувала **раю** – не помітила також. Хоч мені здавалося: це побачить кожен стрічний. Мама попросила, щоб я здоїла корову, а сама пішла, ледь похитуючись на стежці, спати до літньої кухні.

Я хутенько видоїла нашу теплу Майку. Її пругкі, теплі дїйки в долонях чомусь вперше так зворушували мене, що я заплющувала очі і затамовувала подих. Не розуміла, що сталося зі мною чи з Майкою?

Накрила марлею дійницю. Напружила крила і полетіла до ставка. Павлика вже там не було. Тільки білів ліфчик на вершечку копиці. Та йшли кудись розкидані по березі мої стоптані сандалики. Опустилася на столочене нашими тілами сіно. Воно було навіть не теплим, а – гарячим, тому на нього не сіла роса.

Це місце я не забуду ніколи. Приходитиму сюди навіть узимку. Тільки я знатиму, що значить для мене оцей п'ятачок Городищ

Згребла жмутик гарячого сіна, запхнула його за пазуху і полетіла до нашого дворища. А ну ж бо, занесу йому теплого молока від Майки. Він же, мабуть, натомився зі мною, нетямуюцю. Налила глечик по вінця і понесла. На ґанку зустріла свою вчительку, його маму Оксану Василівну, що мила ноги в поліетиленовій мисці.

-Славна дитина. Павло пішов з хлопцями на танці до клубу. Повернеться пізно – молочка свіжого нап'ється... Здогадається, що Насточка йому принесла"...

*"Онімілим я повернув мову. Видав необхідні Укази. Тепер ніхто її в них не забере, не зірве з уст! Мої Укази стоять на сторожі, як воїни-русичі. Все! Українська мова належить українцям. Я змусив чиновників заговорити нею. Свята Покрово! Чуєш? Ти не знаєш наших проблем. Ти дивишся на них звисока, а ми тут, на землі українській. Тому несправедливо дорікаєш мені. Першому. Українському.*

*Новоявлений Валув хай бавить дітей у Пензенській губернії. А вкритий пліснявою привид більшовицького минулого Симченко хай пакує чемодани на московський поїзд. Я вилікував українців від амнезії, повернув їм національну пам'ять. Теж назавжди! Продемонстрував, яким саме має бути український Президент. Тому й не переживаю за результат виборів.*

*Випити б калинового чаю з мумією і заснути. І прокинутися Новим Президентом. Я підготував народ до того, щоб голосував за патріота, а не за космополіта Алігатора чи за вершницю, що намагається вискочити на непідкованого українського лошачка породи "націоналіст".*

*І не за напівосвіченого, недорікуватого Алігатора.*

*Але й не за лукаву і реактивну Янаконду.*

*Інших не беру до уваги.*

*Зелепухи.*

*Вигризки!*

*Політичні блазні.*

*Ліліпути!*

*Павло долив питва в золотий келишок, погрів його у красивих, знаних з телевізійних екранів багатьом українцям, руках, але не випив, а виплеснув трунок до каміна, що яскраво спалахнув, кинув президентську тінь на лілову штору та лики святих. Вогонь знову задрімав між дубовими полінами.*

*Ні, Оранто, твій голос несправжній!*

*Я не маю права програти ці вибори і залишити напризволяще свій народ. Хто зможе вести його далі? Подати йому сильну, патріотичну руку і вести.*

*І в той же час тримати Хреста на плечах. Хреста, на якому підло розп'яли твого Сина.*

*Понтій Пілат після цього, мабуть, жартував: завжди мийте руки з милом.*

*Хто? Хто здатен нести цього Хреста? Янаконда зі своїм виводком, у якому лише кілька дрібних, портативних патріотиків, дуже їх мало і дуже вони маленькі та безіменні., А врешта Янаконди - малоросійське "собраніє"?*

*Чи ставленик безродних олігархів, керований з Кремля Алігатор на чолі п'ятої колони?*

*Ні-хто! Нема нікого! Близько нема! Крізь бінокль не видно!*

*Піду лише тоді, коли народ стане нормальною нацією!*

*Отоді я спокійно передам владу комусь із молодих, вихованих вже на моїй ідеології. Тоді можеш покинути мене, Покрівонько. Але не зараз.*

*Можливо, доведеться пережити другий тур, в якому Алігатора я завалю. Головне, Янаконду в першому загнати в терарій. І замкнути назавжди. І викинути ключ в Дніпро з моста Патона.*

*Нашому народові завжди бракувало спрямованих у майбутнє, цільних лідерів. Усі жили тільки емоціями та сьогоднішнім днем. Оминаючи минуле і майбутнє. Ніхто не мав стратегічного, державницького мислення. Головним було – визволитися з-під ярма. Стати незалежними, а що робити далі - ніхто не думав. Ця роль випала мені. Першому! Тому, можливо, допустився маленьких промахів. Ненарошне. Старався з усіх сил. Не вийшло. Вийде в другій каденції!*

*Нікого так відкрито, радісно не обирали, як мене. Та й нікого так не любили. Навіть хрещеного батька України, святого Володимира, Оранто, так не любили. Його ненавиділи, бо одбирав у них поганську віру. Жорстоко одбирав.*

*Хіба що так любили Богдана. Правда, до Берестечка і до Переяслава ще так любили Богдана. До його поразок.*

*Останній, Розумовський - хитрий, вчений, високоосвічений але - оперетковий блазень при царському дворі.*

*Більше нікого.*

*Виговський був самотнім.*

*Мазепа – ще більше. Трагічно самотній. І проклятий в тих церквах, які збудував. І накликав анафему на весь свій народ. І потоплено в крові Батурина. І помер Іван у дощову ніч у Волощині. І був дощ на далеку дорогу, в Царство Небесне.*

*Грушевський - просто декоративний, ледве діючий експонат. Патріотичний, але надто компромісний дідуган, облутаний архівним павутинням нашої історії. Додумався: розформувати готову до оборони України армію, бо, мовляв, Росія ніколи не піде проти нас. І на зустріч Муравйову вийшли тільки гімназисти.*

Оце і все, що мала нація до мене.

Після моєї романтичної, як подув морського вітру напровесні, революції світ вперше заговорив про Україну. Хто ще міг так засадити з печі українців, крім мене? Янка? Та вона може грати тільки в другому ряду, а точніше - лише в масовках.

Даремно, повторюю, я взяв її у мою революцію. Треба було йти без неї. Та якби не я (Дурило! Дурко!) про неї давно б забули. Все! Годі! Після перемоги –Анаконду заганяю в терарій, хай собі там сичить і зціджує яд на медичні потреби.

...Не захотіла мене, коли удвох їздили на чергове європейське тирловище тодішніх, ще безвладних, опозиціонерів до польського містечка Криниця в горах. Жили в одному готелі. І номери були поруч.

Після "пенької" вечері в ресторанчику над потоком були хмільні, безтурботні та веселі. Таємничо шурхотіло листя під ногами. Услесиво жебоніла вода в гірській річечці під місяцем...

Вона повела мене до пам'ятника якогось німого українського маляра-примітивіста (забув уже його ім'я\*), що жив тут із песиком. Розповідала про нього. Лемка чи бойка. Я тихо захоплювався нею: все знає, холера, і це звідкись вхопила. Без референтів.

У мене в портфелі була пляшка сухого вина. Я вибив корок по-студенському, гепуючи долонею у дно. Ми сиділи на лавчині біля пам'ятника художника з собачкою, пили з горлечка вино і сміялися, підкидаючи ногами опале листя.

Містечко вже дрімало. Сама взяла мене під руку, ми ішли до готелю, зупиняючись, щоб по черзі ковтнути вина.

Цього вечора вона була занадто, я сказав би – навіть нахабно красивою. Місячне сяйво золотило її вродливе обличчя, м'яко підкреслений шкіряним поясом стан, пружні ноги... Дуже гарна і зваблива, холера ясна... Моя "генеральна" Ксеня вже розповзлася, а ця - еротичний дурман... Мені здавалося, що дуже люблю обом.

У готелі ми розійшлися по своїх апартаментах. Я навіть обережно поцілував її на прощання, вдихнувши запах тривожно-ніжних парфумів.

А тоді зателефонував: у мене знайшлася ще одна пляшка вина...

Не хочу й згадувати: вона байдужо процідила: "Я стомилася, Павле, вже засинаю. Викинь дурне з голови. Вечір був прекрасний. Засинай і ти..."

Так мене ще не ображала жодна жінка. Жодна. А було їх... Набагато молодші і красивіші за Кобру... І за Ксеню...

Тепер вона нав'язує думку українцям, що я, маючи нечуваний рейтинг, за п'ять років ні на сантиметр не наблизив Україну до Європи.

А нащо її вести до Європи, як вона сама – Європа, більше того – саме серце Європи, неповноцінної без нас, без України, Європи.

Я виріс в українському осерді. На сонячному українському Поділлі. Батьки, правда, були переляканими, переживши в дитинстві колективізацію, в юності голодомор, у молодості - сталінцину і війну. Вони любили Україну, але зціплювали зуби, щоб не говорити про це своїм дітям.

Не знаю, можливо, завдяки Покрові, Оранті я вдихав Україну кожною клітинкою, вона входила в мене з водою і хлібом, з повітрям і піснями, з українськими дівчатами та жінками, яких я любив.

Я – українець!

Патріот цього народу, його оборонець!

Колись в Україні видючі хлопчики водили сліпих кобзарів. Я – Павло із Городищ, став, мусів стати, хлопчиком-поводирем сліпої України.

А що Вона? Продукт зросійщеного "востока". Майже землячка Алігатора. В дитинстві вдихала не дух України, а дими металургійних гігантів, куряву териконів, двиготіння вантажених ешелонів з рудою та вугіллям, ревище реактивних літаків над головою, у кращому випадку - мовний суржик.

Грає роль української Жанни д'Арк, радикальної патріотки, готової до страшної муки і смерті за ідею. А насправді - змія в українських строях.

Правда, розуму не одбереш. В потрібний момент моїм патріотичним лайдакам завдає нищівного удару:: "Хочете двомовності – вивчіть українську!". "Хочеш української України – знайди її в собі." "Виймемо каміння з-за пазухи і обгородимо ним Україну!" "Якщо пацюки з нами – значить корабель ще не тоне". "Богові – Богове. Кесареві – кесарева. Все зрозуміло. Але чому нічого не потрапляє Богові?" "Для манії величі абсолютно не треба величі. Вистачить і самої манії". Зміюка! З реактивним розумом. Загони моїх козачків не встигають реагувати на її випадки. Казав їм: ідіть на випередження, атакуйте, не давайте передиху. А вони лишень навздогін...

Під час ще минулих виборів: "Я готова у його штабі прати онучі повстанців!" Так, розуму в неї не бракує, але лукавого, ядовитого розуму. Усі відразу зрозуміли, що вона не претендує на посаду Президента, але Прем'єра – мушу віддати.

Не заперечую: завдяки їй вперше патріоти об'єдналися задля спільної мети. Вперше. І це зробила вона. І набрала тоді для себе мільйони симпатиків. Нічого не скажеш – розумно. Звісно, претендуючи на роль Прем'єра. Якби її сьогодні не було - не було б у мене головного конкурента.

*З Алігатором я впораюся. Спеціально пробачив йому всі образи, викликав його з небуття – проти неї. Думав, хай б'ються, а я пожну перемогу. Змішала усі плани.*

*Дехто в моєму оточені теревенить, що треба було з нею по-доброму домовлятися, не йти на конфлікт?*

*А що б сказала Ксеня? А що було б у родині? А крім того – вона б тоді легко заробляла бали на президентські вибори. Собі. Не мені.*

*Викинь це із своєї мудрої голови, Павле! Не треба! Все було правильно! Я завалю їх обох! Не довго залишилося...*

*"Щовечора ми бігали до ставка, де я за дня настеляла свіженького сіна з чебрецем, м'ятою, пелюстками півонії та деревієм. В копиці сіна ховала стареньке, але випране і висушене на сонці покривало. Як тільки смеркалося і мама здоювала корову – я несла йому додому ще тепле молоко. Він пив його нахильці із глечика, воно стікало по бороді на засмаглі груди, такі красиві, а тепер і рідні мені. Його ліве око враз моргало мені, і я притьмом бігла додому. На бігу з-під лопаток вилуцувалися мої крильця, і я летіла.*

*Те, що мені розповідали бувалі однокласниці не можна порівняти з тим, що маю з моїм Павликом. Це – зовсім інше. Це – перехід через рай. Єство провалюється і довго летить, летить, летить у тьмаву, а тоді й зовсім темну прірву. Здається, що вже ніколи не буде дна, що отак летітимеш аж до самої смерті. Але це - смак безсмертя, якщо тобі так медово летіти... Лечу! Лечу. Раптом тобі забиває подих. Ти м'яко торкаєшся пальцями ніг податливого, як шовкова подушечка, дна. Воно відштовхує тебе вгору. І ти знову летиш туди, до світла, до Павла, до запаху сіна з чебрецем і деревієм.*

*Відкриваю очі, і в них вривається синющий струмисько городищенського неба. Ти стрімко наближаєшся до нього, прошиваєш його тілом і влітаєш у затоплений сонцем простір, де співають райські птахи з довжелезними строкатими хвостами, де тебе лоскочуть тлустенькі амурчики, поколюючи тіло іграшковими стрілами...*

*Ми не пропустили жодного вечора."*

*"Передзвонив мій міністр оборони. Вибачався. Мляскав губами. Сказав, що готовий до відставки. Попередні дані голосування у військах невтішні: Яна та Артур обійшли усіх. Я – на п'ятому.*

*Армія – це ще не Україна! То більше - я з тріском турнув попереднього, Яниного міністра. Він не віддав моєму синові шість гектарів землі і порожні казарми розформованої частини в Одесі. Сам син Президента приходив до нього, а воно сказало: «Якби це моє майно – я б тобі подарував. А воно – державне. Не можу. Так і передайте своєму татові» Здається, так він сказав. Синові Президента. Воно*

*не може, бачите. То який же ти міністр, якщо не можеш вирішити такої дрібниці? Хотів заробити собі політичний капіталець. Не вдалося. Ми цю історію перевели в режим "шепоту". А новий міністр не встиг "розкрутити" армію під мене, першого патріота при владі.*

*Ні, після перемоги треба все радикально міняти. Міністри в уряді - сірі і зlodійкуваті. Президентська вертикаль –некерована. Все це результат моєї генетичної національної риси – доброта і довірливість.*

*Міняти! Міняти все після перемоги. Якщо перемагаю в першому турі, то починаю вже завтра. Міняти! У мене є воля! Вистачить на всіх!*

*Чуєш, Свята Оранто! Є! І вистачить на всіх!*

*- Ти ж це казав ще до коронації. З усіх амвонів...*

*Обіцяв народові різкі рішення, радикальні заходи:*

*Заповнити тюрми зlodіями.*

*Взяти під контроль скоробагачків.*

*Припинити політичні сварки між своїми, патріотами.*

*Зробити одну Помісну церкву в Україні.*

*Офіційно позначити кордони держави.*

*Зробити військо професійним, щоб знову не виходили під Крути юні ліцеїсти і поети.*

*Вступити до Європейського товариства.*

*Ну, не вдалося, Не вистачило часу, всього п'ять років... А головне - моє бездарне, малоросійське оточення... Постійні зради... Янаконда...*

*-А хто тобі їх добирав?*



*Та замало в Україні чесних, патріотичних людей, Покрівонько. Дуже мало, Оранто. Ой, як мало! Грузинський Президент, мій друг Нодар, по закордонах визбирує собі урядовців, а я мушу набирати із своїх, тутешніх.*

**-Чого тобі ще не вистачило, Президенте?**

*Та годі. Годі дошкуляти мені в таку годину! Чекаємо результату. Все виправимо. Буде ще п'ять років, Пресвятая Богородице. Ти тільки не виховуй нас, а допоможи і спаси"...*

Попросив, щоб обслуга принесла бутерброди з чорною ікрою та сільським маслом і мороженого сала з часником. Дістав з бару нову пляшку, налив на денце келішка, став перед дзеркалом:

-За тебе, Президенте! За тебе в другій каденції, де допишеш українську історію власною рукою. І Янка піде до свого "хоуму", не заважатиме це зробити, а Покрова підтримає, бо ти мічений нею і її Сином на служіння Україні, - він облущив помаранчу, вдихнув її сласний дух, понюхав пальці, пропахлі помаранчевою шкіркою, і йому стало тепло. Від каміна також...

"Моя мама здогадувалася про все, бо якось, прийшовши із дня народження тьоті Люсі веселенькою, сказала: "Лиш не повтори моєї помилки. Не принеси в подолку... Хоча... я тебе саме так принесла... Трішки думай, Насте... В Городищах вже гомонять про тебе. Хтось підгледів. Можеш іти, я сама їм молока віднесу".

Останнього вечора перед його від'їздом на навчання до Києва ми пили солодке вино, купалися, любилися, знову пили солодке вино, знову купалися і знову любилися. Я літала і падала, і намагалася все-все запам'ятати навіки. Кожну секундочку, кожен рух, кожне слівце, кожний поцілунок, наші гарячковиті дихання і пристрасні шепоти.

Він просив мене зберігати йому вірність, а він зберігатиме свою для мене.

А тоді ми пішли до клубу на танці.

Вперше удвох. Я трималася за його руку, але землі під ногами не чула. Летіла.

Хай бачать мої однолітки та старші дівчата і хлопці, з ким я, Настя, яку ви позаочі називаєте "Байстрючкою", бо мій батько від мене відкрікся ще до мого народження.. Але ж, бачите, виросла. Цієї весни стала "Найкрасивішою комсомолкою району". Такий конкурс організували в Крижополі. За цю ініціативу секретаря спершу дуже гудили, навіть чекали, що видадуть "вовчий білет", але тоді його забрали

до Вінниці. Кажуть, що він організує обласний конкурс "Найкрасивіша комсомолка області". Може поїду, якщо в райкомі комсомолу знайдуть гроші на плаття для мене і куплять туфлі.

Але найголовніша моя перемога, найкращий приз – Він. Він! Ми прийшли з ним на танці! Любуйтеся нами, городищенці!

Господи праведний! Він галантно запрошує мене на вальс.

Я не дуже вдатна до танців, бо ніколи було навчитися. То садимо картоплю з мамою, то білимо хату, сапаємо грядки з часником і цибулею, то збираємо колорадських жуків, косимо і сушимо сіно, гній з хліва викидаємо, то корову пасемо, то...

Вже повів мене, поклавши мою долоню у свою гарячу руку. Другу (ще гарячішу!) – на талію. І відразу ж крутонув мене. Я зачепилася сандалькою за його моднячий босоніжок. На нас витріщили очі все молоде Городище, я заточилася, і ми мало не впали на підлогу. Напружилася з усіх сил. Враз вистрілили мої рятувальні крильця з-під лопаток. Стрепенула ними. І -полетіла.

Павлик відчув мою легкість, і теж ніби полетів разом зі мною. Ми заповнили все танцювальне коло, ніхто не ризикнув кинути нам виклик.

Завклубом ввімкнув вальс ще раз – і ми з моїм коханим літали далі. Я трішки оговталася, і переживала, що в мене дуже куценьке платтячко, але... в мене красиві ноги і стегна, шовково-мармурове тіло – хай дивляться. Я вже – жінка. Я –доросла! Любуйтеся нами з Павлом!

Я бачила, як мені заздять однолітки і старші. Павлик узяв мене під руку, і ми демонстративно вийшли із танцювальної зали.

Знову купалися і любились, він приніс ще пляшку солодкого вина. Знову купалися і кохались. Мама мене не кликала, і це тривало аж поки не засіріло над Городищами. Він обцілював моє, вологе від роси тіло, ще раз взяв мене вже при світлі, ми скупалися і попрощались.

Вдень я стежила крізь шпарку в паркані, як він на ганку збирає чемодана. У заплічний мішок напихає нашого домашнього масла, банки меду, сметани. Вудженого сала. Домашньої ковбаси в горщику...

Затраскотів мотоцикл з візком, Його дядько Гнат приїхав, щоб відвезти Павлуню в Крижопіль на залізницю.

Я нічого іншого не придумала, як винести йому назустріч глечик свіжого молока. Він одмахнувся від нього, щоб не "зафоцькати голубу теніску".

Ревнув мотоцикл, гребонув заднім колесом спориш. Вітер напнув його теніску, заліз у чуприну і підштовхнув мого любого у бік Крижополя"...

"Головне, щоб вона не вискочила в другий тур! Буде битися несамовито. Пам'ятаю, як вона допомагала мені на виборах. Діє, як воднева бомба. Залишається тільки нерухомість. "Для нього найважливіше з мистецтв – нерухомість" Це вона про Алігатора.

Рідна Оранто, допоможи завалити Анаконду, якщо проповзе в другий тур... Допоможи. Приймаю всю твою критику. Старався. Але не доробив. Я ж не вчився на Президента. Та ще й такої важкої країни і нації. Виправлюсь. Ось побачиш.

Із другим пришестям - багатьох вимітатиму з оточення. "Президент потрапив у вороже оточення і сміливо вийшов із нього", - скаже моя вільна преса.

Із безликого натовпу я творю націю. Так, не завершив, але після першого мого терміну стало більше українців серед хохлів і малоросів, дорога моя, Свята Оранто. Ніхто не розуміє, як важко було це зробити...

Отож, дайте, (дайте!) мені ще один президентський термін! Ісусе! Царице Небесна! І я створю повноцінний український народ!"

Президент тихо простогнав, звівся на довгі ноги і знову осів у пухкий шкіряний фотель із різьбленими підлікотниками у вигляді драконової голови з ошкіреною пащекою.

Цей фотель привіз Президентові вінницький, надміру самостійний, губернатор. Знайшли цей раритет у Городищах, на горищі в Павлової сусідки. Ніби колись то було сидіння Івана Богуна, яке забули козаки, женучи ляхів із Томашполя на Немирів.

На ньому сиділи в'їт, голова комнезаму, потім голова колгоспу, потім парторг. Шкіра протерлася до дірок, пружини вилізли, і фотеля викинули на смітник. Хтось вночі підібрав його і заховав. Забули.

Коли Павло призначив головою району свого кривенького небожа Лукаша з Городищ – той і познаходив для вуйця:

- а) ярмо, в яке до корови, ніби підпрягалася по війні його мама, юна ланкова Оксана;
- б) залізне кінське путо, в яке тато, Дмитро Васильович, наніч "взував" корову, щоб не вкрали;
- в) самогонний апарат, яким гнали самогон на весілля тата Дмитра і мами Оксани;
- г) начищений до блиску бронзовий німецький дзвінок, що багато років по війні скликав городищенських школярів (І Павла, звісно) на уроки;
- д) кований вухналь, забитий у сволок, до якого прив'язували колиску із майбутнім Президентом.

Все це експонується на дачі Павла, показується зарубіжним гостям та друзям.

Фотель відреставрували у Вінниці, і тепер він гріє Президента України в його заміській державній резиденції.

Телевізійні канали, в чеканні перших, попередніх, результатів товклися на тому, що вже нікого не цікавило: як голосували основні претенденти на трон. Павло знову любувався граціозністю своєї ходи, довгим кашеміровим пальтом із лискучим шкіряним коміром, білим кашне. Благородством вкрапленої в чуба сивини. Ніби на мить вискочив з хати сніжного вечора. Красивою правою рукою, що м'яко вкидає з двох пальців бюлетень до урни. Видовженими нігтями, над якими вчора попрацювала манік'юрниця Клава.

Оператори недружніх каналів навмисне брали його крупним планом, щоб виднілися зморшки на чолі, довкола носа та маленькі мішечки під очима. Так-так, нирки просять курорту, поза дискусією. Переможемо – пролікуємось. Усмішка, правда, не вийшла. Якась невпевнена, тривожна.

Він подумав, що треба було вранці потренуватися перед дзеркалом, але Ксеня з Людмилою нервово квапила. Тільки усмішка вимушена, а все решта – образ переможця!

*"Алігатор на дільниці – запряжений в колісницю слон у крамничці скляних келихів.*

*А Янаконда - ніби мармуровий пам'ятник собі самій. Хоч і облачилася у вишивані білі шати. Теж мені заявка на княгиню Ольгу. Кому будеш мстити голубами із вогнем у лапках, Лжеольго? За що? За твою поразку?*

*Це ж я навчив українців (і її!) носити вишивані сорочки та блузи. До мене ні вона, ні інша челядь і гадки про це не мали. А тепер вишиванки одягли міністри, губернатори, чиновники, депутатки, актриси... Більшає українців серед малоросів. Більшає!*

*Коли буду вводити в армії нову форму – треба щоб якісь елементи були з національною вишивкою. Скажімо, комірці сорочки чи кітеля. А в Президентському полку треба ввести автентичні козацькі строї. Шаровари. Кунтуші. Смушева шапка. Хромові чоботи. Черес. Шабля при боці... Буде робота для вишивальниць, відродяться види народної творчості. І українські вояки впевнено будуть голосувати за патріотів до влади...*

*Добре, що моя генеральна Ксеня залишилася на Президентському хуторі. Діти сплять. Вона щось обмірковує. Ще не прийняла рішення. Тому й не дзвонить.*

*Переживає. Вона фанатично увірувала в мою перемогу. В нашу спільну перемогу. Моя перша наречена Лідка, яка подобалася моїй матері, любила мене, але була байдужою до моєї кар'єри і не дуже вірила в мою зорю.*

*Хотіла простого, як життій хліб, як літнє тепло, як зимова змерзлість - не ризикованого, надійного життя. З щоденною роботою, заробітком, сімейною вечерею. Сексом, коли позасинають діти. Міцним сном. І – знову все спочатку. Так живуть мільйони українців.*

*Добре, що ми з нею люто посварилися перед самим одруженням. Не пригадую за що. Здається, за генеральську дочку Ксеню, яка через батька, врятувала мене від Афганістану, в який я був уже запроторений військкоматом на смерть.*

*А Ксеня – ні секунди не сумнівалася в унікальній ролі свого чоловіка, в моєму везінні, навіть - особливій місії. Вона постійно нагадувала про це тоді, коли я занепадав духом. Скисав. Готовий був зупинитися на досягнутому. Без неї моя доля була б прісною.*

*Після стількох слабодухих, сірих, безвольних гетьманів і самопальних комуністичних вождів мусив прийти, вольовий український патріот. Мені вклав у руку булаву сам народ. Не Козацька рада, не юрба "на майдані біля церкви", не політбюро, а більшість мого народу. Тобто – народ".*

*"У морозну та сніжну зиму, коли він приїхав на канікули, ми цілувалися під місяцем до знемоги.*

*Не райком комсомолу, а голова колгоспу із сусідньої Городківки, (його виключили з партії за те, що насипав посеред села курган жертвам голоду тридцять третього) - заплатив за «княгинене плаття», туфлі, панчохи, за дорогу до Вінниці, за готель, і я таки поїхала на обласний конкурс красивих комсомолок.*

*Перемогла дочка заступника голови облвиконкому, але мені дістався приз глядацьких симпатій. Про це гримів увесь район, а найбільше - Городища і наша школа.*

*Павло гордився мною і палко цілував уста, шию, вуха, руки біля скутого кригою ставка і нашої засніженої копиці сіна. Ми мерзли і неохоче розходилися по домівках.*

*Та одного разу таки ризикнули... в моїй хаті, посеред дня, коли мама понесла пошту на далекий куток.*

*Як я проклинатиму потім цей день! Як ненавидітиму! Не день, а кара Божа!*

*Ні, Господи, прости мені. Не проклинаю! Ні! Не візьму гріха на душу!*

*Ще у квітні я їздила в училище на попередню співбесіду. Директор був членом журі конкурсу красивих комсомолок у Вінниці, відразу впізнав, напоїв чаєм з цукерками, покликав викладачів, назвав мене «віце-красунею області серед комсомолок». Я відчувала погляди молодих викладачів на моєму тілі. Одні*

погляди погладжували мене, а інші – пощипували. Ідіть під три вітри! Я ношу дитя від мого любого Павлуня! Належу тільки йому одному!"

*"Указом про Ватажка – я здорово наступив на Янку. Хай тепер доганяє і жалить свій власний хвіст. Західняків і східних патріотів прихилив цим Указом до своїх грудей. Геніальний хід! Най тепер викручується, сичить. Удару завдано вчасно.*

*Побоїться відкрито підтримати Указ, бо підіграє Порезидентові, авторові сміливого рішення, і втратить голоси на сході та в центрі. А виступить проти – пролітає в галичан. Я пришпилюв її.*

*Унікальний винахід! Чотири мільйони голосів на мою користь, вже в урні!*

*Герой, Ідеолог Незалежності - проти Янаконди. Хай попрацює на Україну ще раз. Потрудися, друже! Воно воздасться.*

*З поверненням із небуття! Я тебе воскресив, то підстав плече і мені.. Навіть Покрова підтримує. Заступниця українців перед Богом.*

*І ти, Юрку! Бойовий Партизан, потрудись також! На Україну!*

*Я вас, Ідеолога і Ватажка, витягнув із того світу. Визнав офіційно Героями, то потрудіться на рідну Україну.*

*Після вас такого, як я, при владі в Україні ще не було.*

*Якщо, не дай, Господи, програю, то все, зроблене вами і мною - пропаде пропадом. Навіть Покрова нічого не врятує. Тому мені треба ще п'ять років. Всього п'ять!*

*Алігатор, звичайно, напівяничарин, держава для нього – це одна його область із характером Дикого поля. Україну не відчуває і не розуміє. Він її боїться. Але краще він, як гадюка.*

*Чому, Павле?*

*А тому, що Алігатор доведе Україну до того, що навіть його зрусифікований люмпен шкодуватиме за мною, за українським Препзидентом.*

*А хитра і розумна Янка намагатиметься з останніх сил доказати, що вона - велика Українка! Перша жінка–Президент. Рятувальниця України. Що вона - княгиня Ольга в новітній історії. Не менше, як княгиня Ольга. Як Індіра Ганді. Маргарет Тетчер! Як Ангела Меркель! Не станеш, не станеш жодною з них!*

"На початку травня вже не було сумніву: я – понесла від нього. Спершу отерпла від страху. Як сказати мамі? Як закінчити десятий клас? Як вчинить Він? Що скажуть Городища?

Тоді трішки одійшло: він старший, порадить, у нас велика і справжня любов.

Увечері мама попросила віднести сусідам листа від їхнього сина Павла. І якось лукавенько усміхнулася при тому. Я запам'ятала адресу його гуртожитку. Довго, кілька днів писала, переписувала, рвала на дрібну січку, а тоді писала знову в шкільному зошиті листа до мого коханого, до єдиного у світі, якого так шалено хотіла. І він мене хотів. Мій **перший. І останній** мій!

Я вже стала думати, що мама перехопила його відповідь на пошті і чомусь приховує від мене. Але по ній не видно. Я знаю, вона б себе видала.

Мене нудило на уроках, особливо на фізкультурі. Я ховалася в дерев'яному шкільному туалеті і блювала до сліз. Прибігши додому, притьмом спускалася до льоху і трощила квашені огірки та помідори з діжок.

Отупіла від страху: чим це закінчиться? Я ж довірилася йому, думала, що він досвідчений, просила, щоб стежив, аби не "влипла". Чому він мовчить? Невже не розуміє в якому я стані? Добре, що ніхто не здогадується... Поки що... поки...

І тільки посеред червня, коли я склала випускні іспити, мама принесла мені листа, кумедно затиснувши його між зубів – голубка в дзьобику...

Лист був коротесенький, але милий мені. Пам'ятаю і досі кожне словечко. «Дорога моя сусідко! Все було гарно. Чекай мого приїзду на канікули. Ще є час. Твій Перший» . І - розмашистий, як розряд блискавки, підпис.

Я вже не поміщалася в свої спіднички, ліфчики і блузки. Намагалася лягати спати до приходу матері, нарікаючи на головний біль від іспитів, та вона затримувала на мені незвичний для неї пташино-печальний погляд, але нічого не казала.

Ми вирішили, що я вступатиму до Тульчинського культосвітнього., бо тут не беруть хабарів, а на інше у нас немає грошей. Близько. Щонеділі можна приїздити додому. Картопля, квашенина й сало знайдуться у льоху."

Мобілка заспівала "Тбілісо". Нодар!

-Привіт, друже! Щойно про тебе думав і вже хотів дзвонити. Як ти там?

-Збираюся до тебе на інавгурацію. Що привезти?

-Барило "Хванчкарі".

-Трохи забув українську. Барило – це трилітрова банка?

-Не прикидайся. Знаєш, що це набагато більше. А з корупцією в тебе як? Казав же, що стала головною національною рисою грузинів. Українців, либонь, ще більше...

-Маквала в опозиції потирає біленькі ручки. У її лавах поповнення. З числа окремих потерпілих, що... залишилися на волі. До Грузії інвестиції пішли валом. Будує дороги. Готелі на морському узбережжі.

Минулого тижня "виловив" ще одного двадцятисемирічного грузина в Сінгапурі. Талановитий фінансист. У двадцять п'ять вже радником прем'єра Сінгапуру. Етнічний грузин, батьки якого емігрували з Гагри під час абхазької війни. Тепер маю міністра фінансів. Та годі про мене. Що там у тебе, друже?

-Все добре, Нодаре. Йде підрахунок голосів. День інавгурації погоджу з тобою... Я б із задоволенням поміняв свою Яну на твою Маквалу . З доплатою...

-А в моєму уряді є палкі симпатии твоєї Прем'єрки. Красива bestія. Сильна. Еротична. Ввійшла в десятку найвродливіших жінок-політиків. І найголовніше – розумна, - Нодар соковито, з вологим видихом, реготнув. -Тримаю за тебе кулаки, ставлю свічку і чекаю результатів. Відразу передзвони мені, щоб я першим привітав тебе. Перемагай і повиривай зуби, як ти там його називаєш? Крокодиліві. Раша робить ставку на нього. Маю достовірну інформацію. Він здаватиме Україну. Сам винен, Павле. Після революції на ньому вже був жирний хрест. А ти, генацвале, зробив собі з нього конкурента. Чекаю дзвінка.

"Він приїхав у Городища тільки посеред липня, коли я вже провалилася у відчай і приховати тяж було неможливо. Він приїхав обіднім автобусом із райцентру, але не прийшов до мене. Купався, їздив на батьковому мотоциклі рибалити на Савчині ставки в покинутих хуторах. Ці дні, години, хвилини були для мене суцільним стражданням. Я падала на ліжку і ревіла, впиваючись зубами в подушку. Була на межі самогубства. Мене стримував лише плід нашої любові, який уже нагадував про себе ніжкою чи ручкою....

Ми зустрілися лише четвертого дня, коли він з рушником через плече прийшов купатися до ставка. Довго плавав, я чекала на березі.

-Нічого не розумію, Павличку,- тремтячим голосом прожебоніла, коли він витерся і, нарешті, помітив мене.

-У мене була практика в колгоспі на Луганщині. Думав, ти давно зробила аборт...

-Чекала твоєї поради, мій рідний, - я підхопила край рушника і допомогла йому витерти спину. Красиву, засмаглу, люблю мені спину із великою родимкою на лівій лопатці.

-Порада проста, як клямка у хвіртці: зробити аборт, вчитися, а тоді одружимося, Насте, - він витягнувся на вигорілій траві і очима показав, щоб лягла поруч.



-Вже пізно, Павле. Крім того мама мені заборонила викидати дитину. Ти не переживай. Ніхто в Городищах не знатиме, що це – від тебе. – Так порадила мама. Крім неї в мене нема нікого, Павле. Вона пережила подібне... Ти ж знаєш. Я виросла без батька.

Сказала це і заточилася від нападу нудоти, жалю до себе і до моєї мами, гострого болю в серці і затьмарення в очах. Та мені вистачило сили втриматися на ногах, не розридатися при ньому, ступити на рідну стежку, що веде через город до нашої хати, а далі стежка провела мене аж до порога. Аж тут я дала волю сльозам і крику. Лупцювала мокру від сліз подушку кулаками, кричала до хрипоти, судомо зводила мені щелепи і пальці рук.

Та **Воно** раптом здригалося в мені, Я сторожко затамовувала подих, забувала про все на світі і слухала тільки **Його**, ріднесеньку кровиночку, живу часточку мого ества. Мого і Павлового ества. Виснажена, в чеканні, поки **Воно** знову заворохобиться, я заспокоювалась і навіть западала в забуття чи то напівсон, чи напівпритомність.

Краєчком свідомості ще сподівалася, що Павло ось-ось сяде біля мене на ліжку, заспокоїть, погладить, як казав, «притрушені золотою пергою», коси. Поцілує, казав, "стручки негритянських губів". Притулиться устами чи вухом до мого живота, щоб почути, як живе наше спільне створіннячко, плід нашого шаленства і медового одуру..

Та Павло не приходив, дитяточко не ворушилося, на мене нападала образа і жаль самої себе – з новою силою ревіла, закашлювалась, хрипла і сходила сльозами. Ходила по хаті і знову падала на ліжку.

-А ну перестань зараз же, телице! Порозкошувала - і годі! Добре, що хоч порозкошувала. А тепер – будні. Життя. Я все бачу. І все знаю. Ти повторила мою долю, доню. Нічим тобі не можу дорікнути. Я любила так само. І всім життям заплатила за те, що пробігла раєм. Здою корову, а ти встань, умийся, напийся свіжого молока і спи. Думай про дитинку. Городище тиждень помантачить язика і – замовкне. А рід наш Сиротюків продовжується. Дай, Боже, хлопчика."

-**Передай** Людмилі Карпівні, що святкувати перемогу будемо в штабі, а не в ресторані - сказав Президент охоронцеві Юркові. - Впускати всіх, навіть бомжів. Харчі – народні. Печена картопля, сало, варені яйця, кислі огірки, тюлька з пахучою сільською олією, домашня ковбаса. Але – багато. В полив'яних мисках. Чорний хліб. Обслуга – дівчата з ансамблю Вірського чи хору Верьовки.

Він висипав у майже погаслий камін два пакети сухого пального, підпалив його. Білі кубики кволо затліли, тоді зайнялися синюватим полум'ям. І, нарешті, яскраво спалахнули, осявши пащу каміна.

Почекав, поки охоронець зникне за дверима.

Павло боявся, що залишившись на самоті, Богородиця-Покрова знову почне його виховувати. Це якесь наслання. Мука. Одур! Може, від Янки гоу додому?

Став на коліна перед іконою "Української Богородиці-Покрови", яку оплатив один із дружніх йому олігархів. Грецький богомаз скопіював ікону геніально.

Більш освяченішої ікони в Україні немає. Лик Марії ледь проглядаються, та очі її пильні, як рентген – видивляються Україну з минулих віків. Століттями вивчають українців. А зараз – українського Президента, якого на іконі зображено внизу серед інших українців.

-Отче наш, який є на небесах! – прошепотів Президент і в цей час зателебенив синій урядовий телефон із золотавим Тризубом.

Він подумки лайнувся і встав з колін. Підійшов до апарату.

-Пане Президенте! Будьте біля телевізора, зараз оголосять екзитполи. Думаю, що Алігатор і Янаконда прикупили соціологів. Зараз побачимо. О, пішли перші дані. Я передзвоню Вам, - сказала Людмила і вимкнула зв'язок. Доглядачка за мною. Ксенине всевидюще Око! Щоб воно осліпло!.

"Веселенька після роздачі пенсії мама кинула лукаво:

-Вася Кабася переконує Городища, що ти, вродьби\*, від нього понесла, і він на тобі буде жениця...

Мої вуха сприйняли це, як повів теклівського вітру з Тульчина. Жирненький, кругленький, масний, як кабанчик, Васька з нашого класу, якого ми вважали не парубчаком, а особою середньої статі – раптом набивається в батьки мого Зернятка. Та йди ти під чортів хвіст, Кабася!

Але через чотири дні мене почало телесувати. Зернятко просилося у цей, осінній, відмираючий, але живущий, світ. Просилося у вже Незалежну Україну, проголошену два тижні тому. Як у ній буде житися моїй мамці, мені, манюнькому Створіннячку з мого лона? Як? Всі кажуть у Городищах, що – краще. Дай, Боже. Дай.

Мама носила Городищам пошту, а я вслухалася в своє життєтворяче черево: коли? Кожної хвилини це може статися.

І тут біля наших бляшаних воріт щось загуркотіло.. Тоді заскавчали сінешні двері. До кімнати вкотився Кабася. І не своїм писклявим, а чоловічим, голосякою вигукнув:

-Хватить! Я зробив тобі дитину! Завтра дев'ять місяців, як ти мені віддалася! Їдемо до пологового в райцентрі. Збирайся! Хочеш, донесу до «бобика»?!

Через моє німічне тіло шуганув гарячковитий струм, і я скотилася з вишурганого дивану на долівку. І відчула, що Зернятко проситься на світ.

Пригадую, як хекав мені в лице Кабася, несучи нас із двору... Як кидало нас із Зернятком на баюрах... Несли мене на ношах брудним коридором... Мене дуже боліло... Ніби я розколювалася надвоє, як горішина... А тоді - полегшено полетіла над Городищами...

...Наш ставок в кінці городів... поіржавілий дах школи... Безголова церква... Порослі мохом дахи на фермах... Наше подвір'я... Мама з дійницею...

Цицька моя солодко запалилася коли Зернятко припало до неї губоньками. Так цілував їх Павлуньо...

На все вікно палати квітла масна пика Кабасі з оберемком зім'ятих чорнобривців"...

-Виправляй цю фатальну помилку! Виправляй негайно! Що ти робиш зі мною?! Куди потекли гроші? – кричав Павло Люд-Карі. А вона мовчала.

–Це ж іще вильми по воді, це ж попередньо! Хто придумав ці дурні екзитполи? Фальсифікації! Цього не може бути! Дзвони губернаторам! Хай беруть під контроль протоколи! – він ціпенів від страху та злості. Страху чомусь було більше. – Всіх розжену! Ще є час виправити! У нас крадуть перемогу!.. Людочко, Людасю, я прошу: їдь у Центральну виборчу. Контролюй особисто.

Та Людмила вже не слухала. Вона телефонувала до штабів Яни та Артура, щоб привітати із заслуженою перемогою. У дуже важкій боротьбі з Діючим.

Навіть тут, оддалік від Києва, у вікнах державної президентської резиденції, грала заграва салютів над центром столиці.

-Син сказав: "Кожний, хто слухає ці Мої слова та виконує їх, буде подібний до чоловіка розумного, який збудував свій дім на скелі; і линув дощ, і ринули ріки, і звіялися вітри і налетіли на той дім, та він не впав, бо був збудований на скелі.

А кожен, хто слухає ці Мої слова, та не виконує їх, буде подібний до чоловіка нерозумного, який звів свій дім на піску; і пролився дощ, і ринули ріки, і здійнялися вітри й налетіли на той дім, і він упав; і великим було падіння його."

Так сказав Син мій і Божий.

Завтра більшість українців скажуть тобі в очі: ти будував Україну на піску.

"Любіть ваших ворогів, благословляйте тих, хто проклинає вас робіть добро тим, хто ненавидить вас, моліться за тих, які кривдять і переслідують вас..."

Ви, українці, любите виконувати лише цю заповідь Мого Сина - лише про любов до ворогів.

"Якщо хто скаже на свого брата: негідник – той підлягає верховному суду. А хто скаже: дурний, - той підпадає під вогняну геєнну.

Отже, якщо принесеш свій дар до жертovníка і там пригадаєш, що твій брат має щось проти тебе, залиши там свій дар перед жертovníком, піди спершу помирися зі своїм братом, а тоді вже приходь і принось свій дар."

Ви, українці, кілька століть нехтуєте цією заповіддю Сина про милостиву і всепрощальну любов до своїх братів і сестер, до близького духом і розумом.

Так учив Син. Люблячи вас, українців. Доручивши мені оберігати вас. А ви не хочете користуватися Моїм Оберегом.

*"Хто вже поспішив заглитити у небо переможний вогонь? Хто це так поспішає? Алігатор? Анаконда? Яке це має зараз значення? Жодного, Павлушо. Гаряче небо над Україною. І гаряча земля під Україною, Президенте... Земля гарячіша за небо посеред лютої зими із задубілим простором... Холодна пуста. В душі і на землі. І – в небі. На всі сторони світу. Пуста. В душі."*

"Божечку, спасибі тобі, що змилювався і допоміг пережити перших два роки після пологів, після народження Ясочки. Спасибі й мамусі моїй, що витерпіла.

Без Кабася ми б не вижили. Він виорював і допомагав садити город, заготовляв сіно корові на зиму, привозив з лісу і нарубував дров. Почистив криницю. Поливав гарячою смолою наш протрухлий рубероїдний дах на хаті. Виклав із цегли доріжку до хвіртки і до нужника. Але жодного разу не норотив залишитися на ніч, хоч і бував п'яним, що й хитався.

Як не бачу його – тепліє душа, жалем дихає, навіть тріньки-трінечки ласки ворухнуться в грудях. На якусь мить, в думці, можливо, навіть готова віддатися йому за доброту.

А коли навч бачу це вгодоване, рожевощоче поросятко з білими віями і червоним п'ятчком рота... Бракує лише закрученого в пружинку хвостика, але я його уявляю... Хай собі Городище блягузкає, що хоче, але заміж за нього я не піду, в ліжку з ним не ляжу.

Але й вигнати з двору не можу, він стільки зробив для мене, що став уже трішки й рідним, ніби родичем... Хай буде"...

*"Порчений народ! Порчений і контужений! Знову помилився. Цього разу – фатально! Хіба ти не бачиш, Пречиста Діво? Хіба не бачиш, що так гірко докоряєш мені? Народ такий! Хіба це народ?! - застогнав у бік іконостасу на дерев'яній стіні Президент і вимкнув велетенський плазмовий монітор над каміном. Пульт управління пожбурих наосліп, і той, зрикошетивши від Чудотворної ікони Божої Матері "Усіх скорботних радість", залетів під білошкірий диван.*

*-Пропаций народ! Навіки пропаций! Пішов на манівці - за Анакондою та Алігатором!*

*Алігатор не обтяжений освітою та комплексами інтелектуала. В нього скирти грошей, солдафонський характер і баракова дисципліна команди.*

*Це не мої «вишивані патрійоти», яких я повитягував з лайна, зробив революціонерами, вигнав на майдани, дав їм гучні імена, а вони покинули мене, порозповзалися по куцах чи поховалися під широку спідницю Янки. Через вас усіх Україна знову в небезпеці!*

*Вона вирве владу! Це Алігаторові накрутили на сході "сто один відсоток"!"*

*Навмисне причаїлася, щоб приспати пильність перед основним, вбивчим кидком. Вона думає, що я для неї вже не суперник, що я вже – ніхто в цій країні. На шляху до поставленої мети вона одержима, стожильна і страшна. Тоді її не беруть ні хвороби, ні втома, ні зради союзників. І тим вона небезпечна. Невже мої виборці побіжать за нею? Ні! Я їм не дозволю! Треба наступити їй на хвоста і тримати, не пускати до людей.*

*Тільки не ти, гадюко! Не –ти!"*

*"У Тульчинському культосвітньому училищі мене легко взяли на заочне відділення. Той самий директор, що був членом журі, коли я стала другою комсомолкою-красунею Вінниччини, навіть дуже зрадив, що повернулася. Сказав, що іще більше розквітла й покрасивішала після заміжжя й народження доні.*

*У цьому році його призначено головою обласного журі комсомольського конкурсу краси, що вже став традиційним, хоч після першого - комсомольські керівники області мало не полетіли з роботи за таку їхню "самодіяльність". Врятував хтось вищій, сказавши, що це ж не просто конкурс дівчат, а саме комсомолок. Інших не пускають.*

*Він запрошує взяти участь, вірить, що в мене цього разу не буде рівні у всій Вінниччині. Завтра буде готовий наказ про зарахування та видадуть студентський квиток."*

*Директор училища, зукраїнізований поляк Антін Косовський з Брацлава знав ціну своїй чоловічій вроді, але користувався нею дуже обережно. Та він знав і ціну доносам, рішенням партбюро. Браві партійні чиновники ласо і заздро дивилися на гніздо квітучих селючок-студенток у провінційному містечку. Часто за чаркуванням підкидали сороміцькі натяки в бік «гарему Косовського». А були й прямі*

«прохання», та йому вдавалося викручуватись, хоч два рази «тільки для високого республіканського рівня культури» він через свого заступника організував талановиту танцівницю з останнього курсу, яку знав вечірній Тульчин...

Від сліпучо красивенної з лица і статури Насті з Городищ Антона Косовського здбило ще під час конкурсу, коли та була школяркою. Старших класів, але школяркою. «Це - виключення з партії, а то й – тюрюга.» А тепер Горбачов жене «перестройку», партійний кулачисько слабшає, можна обережно дозволити собі і щось людське...

Він запалився, коли ця пахуча ружа вперше зайшла до нього в кабінет два роки тому, але потім кудись зникла, і він про неї забув. А оце знову появилася, як блискавка. Налилася жіночним дурманом, солодкою хіттю, дідько його знає чим іще. Богиня!"

Я не могла зізнатися йому, що маю лише три карбованці на проїзд до Городищ. Більше в мамі не було, а в Кабаськи брати не хотіла. Тому завтра приїхати по студентський квиток не зможу. А що вже думати про конкурс та вбрання?..

Треба було якось вийти із ситуації. Я їй сказала:

-Ніде ночувати мені в Тульчині, то приїду по квиток наступного тижня.

-Є де ночувати, Настуню. Є! – він ніби й чекав цього і зрадів. –У нас, а тепер вже і в тебе, під Кинашівим є маленька база відпочинку. Я там ночую. Не бійся, моя студенточко... Я за тебе відповідаю.

Настуня злякалася себе самої: цей худорлявий, вродливий, з першою легенькою просивиною мужчина сліпив їй очі. Вона навіть на мить уявила себе у його цупких обіймах, поруч, у ліжку зі свіжими, пропахлими вітром простирадлами, пухкими пуховими подушками... Відчула, як по жолобку спини прокотилися крапельки гарячого поту. Злякалася ще більше, облизала пошерхлі губи:

-Шановний Антоне Броніславовичу, рада б душа до раю, та гріхи за поділ тримають... Маленька дитина і ревнивий чоловік... Я не попередила... Відпустить... Я ж лишень починаю вчитися...

Розумака! Відпустив.

Наступного разу я можу і не вистояти. Два роки після пологів ніхто й не торкався мого тіла ... У сні Павлуньо іноді... Нестерпно..."

Повторюючи «Тільки не ти!», він манжетом сорочки зачепив старовинний золотий келих, залити кілька, ще не підписаних, указів на журнальному столику з інкрустованою стільницею. Порожня китайська чашечка від кави скотилася на килим і не розбилася. Він зозла наступив на неї черевиком і розчавив. На щастя!

Мобілка виспівувала «Тбілісо» і підскакувала на письмовому столі, але Павло закашлявся, сіпаючи і хапаючи широко роззявленим ротом повітря. Надібав рукою надпиту пляшку мінералки «Набеглаві» і заковтав її з горлечка. Полегшало. Телефон стих і це трішечки втішило Президента: не готовий зараз до розмови з Нодаром.

*"У нього національно свідомий народ, зріла, консолідована довкола Нодара нація... Йому добре, а тут – рясні плоди майже чотирьохстолітнього рабства... меншевартість... атрофія етнічної пам'яті та свідомості... Тобто, не додана, а віднята патріотична вартість... крайня хата в селі... маленькі роси... безхребетна інтелігенція, на яку я, наївний, розраховував найбільше... національно недорозвинуті гетьманчуки, прислужливі козачки, а не бойові козарлюги, генерал-губернатори, секретарі цека, президенти (до мене! До мене! А тепер уже – після мене??? Після мене????). Алігатор чи Янаконда? Артур чи Во-на? Крокодил чи Змія? Тепер тільки хтось один із них. Уже без мене. Хто? Хто-о-о-о?"*

*Алігатор! Тільки на його тлі я ще більше виросту в очах моєї нещасної нації!*

*Посли, мабуть, вже одбили депеші у свої міністерства про результати виборів в Україні. У Москві танцюють "польку-бабочку" на Красній площі.*

*Нодар знає результат від свого посла Грітола і не вірить...*

*Барак знає. Йому це до "барака". Як і Мубараку.*

*Меркель Ангелка, майже ангел, вже знає.*

*Саркозі ця інформація до його французької дупи.*

*Бацька потерає руки...*

*Не поспішайте, панове, це - попередні результати, дуже попередні. По-пе-ре-дні! Хоча я розумію: між мною і ними двома – прірва, не перескочити. Вже розумію. Не перескочити ні трибунові в довжину. Ні у висоту. Факт dokonаний."*

Павло ще раз наступив на друзки від кавової чашки, вони захрустіли під підшвою, як поламані кісточки якоїсь маленької пташки.

-Люд!!! Каррр!!! Терміново зв'яжи мене з Алігатором! Зв'яжи нас! У нього секретна мобілка! – пальнув у слухавку Павло і шумно сів у шкіряний фотель з таким розмахом, що мало не перекинувся навзаки.

Павло ніжно окинув поглядом свій великий, два на півтори метри, портрет "Президент з булавою" роботи Ростислава Вухналика, недавно удостоєного звання Народного художника України".  
\*Талановита робота, вкотре подумав він. Написано з талантом і любов'ю.

"Всі розуміли, що Першим президентом після майже сотні літ комуністичного свавілля оберуть коміка\*. Не було на те ради. Навіть я голосував за нього. Другим був великий майстер інтриг, денационалізований технократ, але повірив у мене, взяв до своєї команди. Підставив мені своє рамено. Я навіть по-дурному, під настрій, публічно визнав його своїм духовним батьком, хоч насправді і боявся його, і ненавидів. Отож, я – перший, якого чесно возніс сам простолюд!

А тепер виявилося, що народ, який визнав мене своїм чоловім – зіпсований! Не державний, Незрілий. Не доріс... І я цілих п'ять років був Президентом неправильного, покаліченого колоніальним режимом народу. Він не хоче бути самим собою. Голосує за Янку та Алігатора – за випадкових і вискочок! Куди вони поведуть його?

Але ж її цитують всує: "Хочете двомовності? Тоді вивчіть українську!" "Нашу історію доглядають лише мертві, а не живі". "В українську політику приходять в прекрасним майбутнім. Виходять з неї із жахливим минулим." "Не обов'язково всім вибиватися в люди. Комусь же треба залишатися людьми." І, схоже, сама вигадала... Вміє, гадюка. Нальоту вміє. У мене так не виходить. Але в мене філософії, патріотизму більше. Людяності... Правда, Оранто?

І написав великий ваш Боголюбєць та заочний учень Христа:

"На служіння прийшов, не на панування, але для терпіння і праці, щоб виноградники Господні привести до ладу.

Той, що інакше чинить, чогось іншого шукає і нециро Богові й душі своїй і людським душам служить, а тільки самолюбству і мамоні світу цього, знайде тут, на землі, лише терзання й гіркоти, а по смерті – муку пекельну.

О, горе тобі, недбальче! Адже тут люди випробувані бувають у вірі своїй, як золото в печі. Тут жоден не може сяяти, якщо від усього серця перед Богом і людьми свою гординю проявить.

Далеко безпечніше стояти в підлеглих, ніж у зверхництві.

Помисли про чини і переміну місць багатьох людей ошукали.

Воістину великим є той, хто в собі малим є і за ніщо вважає всілякі почесні, славу, велич.



*Ліпшим є воістину покірний орач... аніж пишній філософ, котрий самого себе занедбавши, лише споглядає рух неба.*

*Послано тебе по яблука, а ти листя несеш.-*

*Так сказав, рабе Божий Павле, великий Боголюбець. Великий Розум твоєї землі. Милістю Божою Архимандрит Святої Великої Лаври Печерської. Так він сказав. Тобі, Павле, сказав.*

"Антось (той, що був Антоном Броніславовичем) якось по-польському чи як там, не знаю, але дуже м'яко, непомітно ввійшов у мою душу. Знайшов мені спонсора для обласного конкурсу комсомолок - директора Тульчинського базару. Одягнув, як лялечку. Зробив усе, щоб я виграла змагання, хоч одна конкурентка була дуже сильною. Молодша, свіжіша, з веселою, іскристою енергетикою. Інтелектуальну частину конкурсу вона виграла в мене пограйки. Вчилася в вінницькому педінституті. Але королевою мене зробив Антон Броніславович.

Я отримала сім тисяч карбованців, які поклала на ощадкнижку і була спокійна за свою Ясочку. Кілька днів обласні газети, телебачення і радіо трубили про "подільську красуню", про "вінницького янгола". Ніхто навіть не згадав, що в мене вже два роки є Ясочка, що я живу на мамину мізерну платню, з проданих на Ямпільській трасі молока, картоплі і яєць. Мені писали листи солдати і в'язні тюрем, сексуально стурбовані десятикласники і зятяті холостяки, дон-жуани і безнадійні імпотенти, але мені від того не було втіхи.

Антон Броніславович домовився з райкомом, і мене призначили директрисою сільського клубу в Городищах. Вдень з Яською, а ввечері, коли приходить з пошти мама - йду на роботу.

А тоді директор училища культури Антон Броніславович за одну ніч в училищному таборі відпочинку став для мене Антосем. Легкий, як подув ранкового вітру поцілунок у шию, в щоку. У губи... Акуратненько. Ніжно. Майже нечутно зайшов у моє ество, у моє, очманіле від плотського голоду тіло... Антось!

Після цього я вже не займалася такими дурницями, як курсові, іспити, заліки, гроші на проїзд до Тульчина і назад.

Кабася привозив і рубав дрова, косив сіно, садив і викопував картоплю, пив самогон, їв часник із салом, колов кабанчиків і водив корову до бугая, але я його **не бачила**, дивилася крізь нього, він не застував мені світу. І не провокував жодної емоції.

Через шість років він виснажився, повністю втратив надію на мою прихильність і хутенько оженився. На горбатенькій Олюсі – новій завідувачці фельдшерсько-аркушерським пунктом. У Городищах жартували: "Кабаська товстенький, по ночах вирівняє їй горбика."

-Я вітаю тебе. Повір у мою щирість. Ясна річ, з гіркотою, але з перемогою, Артуре! Завалив ти Янаконду! Відіпхнув на друге місце. Туди їй і дорога! Щиро тішуся... Правда, думав, що у фіналі будемо вдвох. І - цивілізовано передам тобі булаву після другого туру. А Кобра все поламала. Длубається в твоїй біографії, бризкає ядом, вивертає навиворіт твою позицію, ганьбить перед усім світом, вигадує проти тебе гидкі анекдоти...

-Думаю, Артуре, чи не піти мені на допомогу тобі в другому турі. Віддам свої відсотки. От і готовісінька перемога. Бери на здоров'я! Головне, щоб не всілася нам на плечі Янка. Запроторить і твоїх, і моїх. Вона ж – навіжена. Її, змію, тільки в мішок і – в річку. Лише ніхто не одважиться. Всі бояться. Крім мене! Та ще хіба ти, друже. Давай завтра зустрінемося у тебе чи в мене – байдуже.

Мабуть, Артур вже плаває "по очі", бо мовчить, тільки плямкає губами і час-від-часу перешіптується з кимсь, хто стоїть поруч. Павло теж захмелів і похитувався, але у випитому ним коньяку плавали відчай, несправедливість поразки, незрілість народу, бездарність його команди, продажність президентської вертикалі.

Важко, над силу, але під час розмови з Артуром він повільно гамував відчуття трагізму ситуації, відчуття болю і образи на те, що сталося цієї ночі.

*"Все! Через два тижні – можеш витатуювати собі на грудях: "Екс".*

Артур, нарешті, подав голос:

-Хорашо. Мої зв'яжуться з твоїми.. Очінь<sup>1</sup> даже хорашо, Паша... Я твоїх не трону, обіцяю, не трону!<sup>2</sup> Ти показайнував п'ятирічку, тепер моя чередь<sup>3</sup>. З Указом ти... ти сильно... - Артурові закрив рота чийсь масний поцілунок, від якого він не міг відкараскатися, сопів, став задихатися і кашляти.

-Артуре! Древнього філософа якось запитали на вулиці: "Чому на вашому обличчі ніколи не видно печалі і смутку?" Філософ одну мить подумав і відповів: "У мене немає того, при втраті чого я б міг сумувати. Не-ма-є!"

-Та перестань бузить<sup>4</sup> про філософію. Давай валить Кобру.

-Янаконду.

-Яка різниця: Зубра! Швабра! Гідра! Видра... Трудись у другому турі, Павлушка. Жить же нада<sup>5</sup>...

"З Антосем я закінчувала училище аж три навчальні терміни. Не шкодую. Аби так було кожній, як мені. Що він творив з мене ! Чого навчив за дев'ять років! Як лиш закортить – я до Тульчина, "на консультацію".

Щоліта ми їздили на Азов, у Кирилівку, щозими – у Карпати, до Славська. Я була щасливою з ним, старшим від мене на двадцять один рік. Бо з ким я могла бути такою в Городищах? З Кабасею? З жонатими, передчасно постарілими, ровесниками, пропахлими солярою, солідолом і гноєм? У кирзових чоботях і куфайках. Із самогонним перегаром і часниковим духом, що вився за ними шлейфом?.. Звичайно, Антось був даром Божим. І був би досі, бо віддавала йому сповна все те, чого він навчив мене.

Три дні ми викупувалися в Божій ріці, під Брацлавом, ловили раків, рибалили, смажили шашлики і знеможені спали в наметі. Щаслива я поїхала до Городищ. Це було моє останнє щастя. Наступного дня, увімкнувши телевизор – знепритомніла! Антося взяли в момент отримання хабара! Від батька абітурієнтки! Все це знімалося на тасьму. Пастка готувалася загодя. Молоді міліціонерчики одягали на нього наручники, я бачила, як мій Антось чорніє, меншає і шукає мене очима, щоб попрощатися.

Хотіла кинутися по допомогу до Павлуся. Він у Києві, в міністерстві сільського господарства, заступник міністра. Зайшла до його мами, щоб довідатися адресу, але вона чомусь злякалася, притьмом заходилася мити підлогу, і лише тоді відповіла, що він з родиною переїхав на нову квартиру, то ще не знає адреси...

Через кілька днів я довідалася, що Антошева дружина, дізнавшись про наші стосунки, організувала і сам хабар, і повідомила про нього в міліцію. Кажуть, що потім писала покаянні депеші до прокуратури і міліції, мовляв, підставила чоловіка з ревнощів, але її вже ніхто не хотів слухати.

У тридцять три (прости мені Ісусе!) роки я вже нічого доброго не чекала від життя у Городищах і на планеті. Залишалося єдине: Ясочка моя вже в дівку налилася. Циці вистріляли, соромиться роздягатися при світлі, попросила грошей на ліфчик. Моя і Павлова кров ось-ось через Яську виллються у буйну вроду. Я ж бачу, як тужавіють її литочки, округлюється дупця, медово вирізьблюється стан, ранковим сонечком промениться личко з блакитно-бузковим сявом очей, окреслених м'яким татаркуватим розкосом. Я, колишня "міс-Винниччина", в її віці була сірою мишкою проти Ясі.

Здається, вона вже дозріла, бо ховається, пере і сушить у малиннику свої плавки. Хотіла поговорити з нею – найжачується. Мені залишилося прожити початок Яського життя, бо моє вже відбулося. Антосеві вгатили сім років неволі. Капець!"

*"Ксеня цілковито вийшла з-під моєї влади. Непомітно, навіть елегантно. Я цього майже не помітив. Вийшла.*

*Анаконду можна було приручати, "заклинати сопілкою", акуратно зііджувати яд і тримати в хаті, при носі... Хай би "прала білизну в моєму штабі".*

*А Ксеня вперто провокувала війну з нею. "Вона тобі наставляє політичні роги. І творить з тебе образ політичного імпотента... Ти таємно закоханий у неї. Доведи, що це не так! Пошли її у відставку. І тоді я повірю, що ти – тільки мій!"*

*Послати її у відставку – це самогубство, скаже кожен політолог. Вона з опозиційного трампліна відразу стає президентом.*

*Треба було не слухати ні Ксені, ні Людки. Приласкати Янку, приспати пильність, загарантувати їй прем'єрство в моєму новому уряді, змусити погасити президентські амбіції. Я б перемагав у першому турі і вже приймав би поздоровлення. А її прем'єрство... Знайшов би вихід, щоб якимось знешкодити її, зробити камерною. Чи, може, однокамерною?*

*Все! Маємо те, що маємо, сказав Перший і пішов підтримувати її. Мене він не любить. Заздрить, бо я зробив для України набагато більше, як він. Повернув її обличчям до Європи, вже не кажу, що саме я відновив її справжнє обличчя. І не моя вина, що малороси цього не зрозуміли й отак паскудно образили мене. За що? Тепер Янка таки вирве перемогу в Алігатора – і мені хоч проси політичного притулку.*

*А в кого?*

*В Барака, чи в Муббарака?*

*В Алієва?*

*Кадафі?*

*Назарбаєва?*

*У Молдові чи Придністров'ї?*

*Чи в Румунії за Зміїний острів?*

*Хіба що в Нодара...*

*Чи, може, ти, свята Покрово, заховаєш мене під своїм омофором тут, в Україні, до кращих часів?"*

**Уповаєш до мене? Відповідь:**

**"І я бачив престола великого білого, і Того, Хто на ньому сидів, що від лица Його втекла земля й небо, і місця для них не знайшлося.**

І бачив я мертвих малих і великих, що стояли перед Богом. І розгорнулися книги, і розгорнулася інша книга, - то книга життя. І суджено мертвих, як написано в книгах, за вчинками їхніми.

А хто не знайшовся написаний в книзі життя, той укинений буде в озеро огняне.

І бачив я небо нове й нову землю, перше бо небо та перша земля проминули, і моря вже не було.

І я, Іван, бачив місто святе, Новий Єрусалим, що сходить із неба від Бога, що був приготований, як невіста, прикрашена для чоловіка свого.

І почув я гучний голос із престолу, який кликав: "Оце оселя Бога з людьми. І Він житиме з ними! Вони будуть народом Його, і сам Бог буде з ними, і Бог кожному сльозу з очей їхніх зітре, і не буде вже смерті. Ані смутку, ані крику, ані болю вже не буде, бо перше минулося."

Так казав Боголюбець Іван Богослов. Так сказав він і про тебе, рабе Божий Павле. Вчора іще весильний, а сьогодні – повержений.

І сказав ще. Тобі сказав:

"Не запечатуй слів пророцтва цієї книги. Час бо близький!

Неправедний хай чинить неправедність ще, і поганий хай ще опоганюється. А праведний - хай ще чинить праведність, а святий - хай ще освячується!

Ото, незабром приходжу, і за Мною заплата моя, щоб кожному віддати згідно з ділами його.

Я Альфа й Омега. Перший і Останній, Початок і Кінець.

Блаженні, хто випере шати свої, щоб мати право на дерево життя, і ввійти брамами в місто!

А поза ним будуть пси і чарівники, і розпусники, і душогуби, і ідоляни, і кожен, хто любить і чинить неправду."

Так відповідає тобі Іван Богослов. Після тебе будуть гірші часи. Набагато гірші. А вже потім, через одного, будуть кращі, повержений рабе Божий Павле. І в цьому твій великий гріх. Не поглиблюй його.

Павло вкинув оберемок передвиборних кольорових листівок на глянцеваному папері, і вогонь підскочив бузковим полум'ям, від якого обличчя Президента взялося темною синявою, але все одно залишалося красивим, хоча і гіршим, як на портретах, що вже останню ніч висіли в кабінетах чиновників по всій державі. Завтра знімуть, подумав він.

Всіма видами і розмірами його зображень у рамцях завалені комори державної дачі. Їх часто брали водії, прислуга, охоронці. Заради дорогих рамок, а паперове зображення тасмно спалювали. Він любив свої портрети (особливо у школах та сільрадах, не знав, чому саме тут любив їх, мабуть тому, що думав: це щиро) і кольорові, і чорно-білі, якби довідався про такий злочин – покарав би за наругу над національними символами. Не траплялося.

Нарешті зателефонувала Ксеня. Голос у неї був бадьоренький, ніби й не сталося катастрофи, що знову поведе націю на манівці.

-Отже, Павле! Не розпускай нюні. Настав час одсікати їй хвоста! Негайно! Я довідалася через людей у її оточенні: вона володіє інформацією про колекцію українських раритетів. Розтрубить на увесь світ. Я знаю: її мета – перекреслити твої заслуги. Нахабно викинути тебе з української історії.

-У неї в руках є розпорядження Людмили про вилучення колекції з музейних фондів. Треба знищити оригінал розпорядження! Я б дала Людмилі вказівку, але вона не відповідає на дзвінки. Знайди її. Ти ж іще Президент, а вона – керівник твоєї канцелярії.

-Хіба це головне сьогодні, Ксеню? Україна гине, а ти про якусь колекцію, якою займалася Людмила, без мене. Україна, Ксеню, переходить у власність Кобрі ... От де трагедія. І не говори зайве по телефону. Нас уже можуть прослуховувати. Як колись прослуховували Другого.

"Антось за роки нашої любові пробудив таку пристрасть у мені, що жити, не відчуваючи його біля себе, в собі, не могла. Після його арешту світ перевернувся і тікав, тікав, тікав від мене. По стежці до ставка... За ставок... У синюще небо над моєю головою і над моїми Городищами, а, може, і над моєю Україною...

Життя закінчувалося. Ні, я існую й існуватиму ще довго, бо маю міцне здоров'я і сильну мамину генетику. Але перебуватиму вже в іншому світі. Без кольорів, без паморочливих пристрастей, без тремтіння душі і солодкої знемоги тіла... Городище мені цього не дасть. Бо – не має саме. Принаймні зараз. А пізніше воно мені вже не потрібне.

Тричі їздила до в'язниці в сусідньому Піщанському районі. Раз таки підкупила начальника тюрми, щоб дозволив нам побачення в окремії кімнатині убогого в'язничного готелю.

Ми таки встигли, хоч і похапцем, хоч і знали, що за нами стежить холодне око відеокамери. Антось божеволів від щастя, обцілював мої порепані від сільської роботи руки, злизував піт на спині, а тоді нестримно ридав, повторюючи: "Матка Боска! Матка Боска! Єзус свентий! Чого ти покинув мене, Господи!?"

Добираючись до Городищ, на задньому сидінні порожнього автобуса, я дала волю сльозам.

І сказала собі: **поїду!** Поїду рятувати Антося. У мене є мій Президент! Скажу все, як є. Павло може одним змахом пера помилувати Антося. Павлові легше відпустити на волю Антося, як мені провести репетицію жіночого хору в клубі. Поїду! Я ж Павла ніколи нічим не турбувала і нічого в нього не просила.

Ні, одного разу... Але не з моєї вини. Я переконала малу Ясю, що її батько загинув на війні в Афганістані і там похований. А хтось нашепотів їй, другокласниці... про живого батька, котрий саме приїхав з вагітною на останніх місяцях дружиною генеральською дочкою Ксенею до родини у Городища... Мале перестріло Павла біля ставка і попросило купити їй дівочого ранця та кеди. Він дав їй сто новеньких гривень із Тарасом Шевченком, але попередив: "Допомагаю, як сусідці. Городищенські теревені викинь з голови..."

Я винна. Зозла висварила Ясю, навіть хотіла перекинути куп'юру через паркан. Але охолела, мій "капітал" із конкурсу краси згорів. На Городищенську "Ощадкасу" почепили велику колодку. Я три місяці не отримую платні, мама - пенсії... Мусила взяти... Не на ранець і кеди на рапатій підшві (саме такими Яся марила, і щоб на ранці світилася люмінесцентна смужка), а заплатити за світло, купити книжки для другого класу, хоч пару колготок, хліб, сіль, сірники... Мусила взяти.

Але я особисто *ніколи нічого* не просила в нього. А тепер попрошу. Повернути мені Антося. Завтра їду!"

Людмила розбудила запухлого, п'яного, як чіп у винній бочці, Артема - керуючого управління господарськими справами. Він заснув у відпочивальні свого розкішного кабінету з вмурованими сейфами, що мають кодові замки. Ніхто достеменно не знає, що він там переховує. Відповідав: "Повітря свободи з часів Майдану".

Люд-Кар хлюпнула йому в обличчя води з холодильника, той замотав головою, як при нападі гедзів, нарешті впізнав Людмилу:

-Помацай камін. Ще гарячий від спалених паперів.

-Найкраще було б запалити кабінет, а то й усе твоє управління. Разом з тобою.

Артем влив собі вісімнадцятилітнього "Chivas"у, розвів содовою, вкинув кілька кубиків льоду і жадібно випив, проковтнувши й льодинки.

-Весь компромат, що міг дістатися окупантам – знищено! Вогнем! І попіл буде розвіяно.

- Навіть якщо оригінали спалено, я хочу мати хоча б список моїх особистих письмових розпоряджень. Акції горілчаних та нафтоперобних заводів. Газові і нафтові свердловини. Золоте родовище. Земля. Держрезерв. Агрофірми. Птахофабрики. Гранкар'єри... Все-все дай мені до середини дня. Якщо Артур і наш Проповідник не домовляться між собою про ненапад – я відповідати за царські

апетити Павла, його родини і твої - не хочу. І не буду. Хутчіш протверезюйся! Тоді подарую тобі, що хапонував... Без мого дозволу... А я дещо знаю, Артеме.

"Три ночі мучилася на столичному залізничному вокзалі. За мною вже стали стежити міліціонери. Виходила на вулицю, на холод, щоб розігнати сон і перейти до іншої зали, якщо там знайдеться вільне крісло.

Вокзал вимитий, відремонтований, чистенький, славно умебльований, в туалеті можна вмитися, навіть підмитися і причепуритись перед дзеркалом, правда за гроші.

А все одно смердить вокзалом і людським потом з усієї України.

Я не могла появитися перед Президентом нечупарою, хоч до мене на вокзалі постійно залицялися чоловіки, що чекали своїх потягів. Були серед них і дорого вбрані, в легких імпорتنих кожушках, джинсах, жокейках. І - тверезі, стрункі, як Павло в телевізорі.

Один, лагідно розговорившись зі мною і довідавшись, що я приїхала із вже знаменитого села Городища, до свого Президента - навіть запропонував переночувати у привокзальному готелі. Мабуть, з ним, в одному ліжку.

Я зірвалася на ноги і перейшла до найдалшої зали, де в кутку було вільне місце за дебелим олеандром. Він більше не чіплявся до мене.

У перший день, вдосвіта, зійшовши з тутьчинського автобуса, я пішки (щоб не тратити позичених сімдесят гривень, які заховала у ліфчику на дорогу додому) попрямувала до резиденції Президента України.

Може побачить мене і впізнає, виходячи з машини, яку, показували по телевізору, сам любить водити. Мені б лишень попросити, щоб відпустив на волю Антося. "Зробіть це, пане Президенте, як вашій колишній сусідці з Городищ". Ось і все. Щаслива поїду додому.

Простояла на майдані біля парадного входу до Президента весь день. Забігали і виходили люди, багаті, бо одяг на жінках, дівчатах, хлопцях і чоловіках з дорогих магазинів, не з "секонд хенду" Городківського стихійного базару, куди з Городищ возять бабів пошарпанним мікроавтобусом, якого подарував сільраді Президент.

Зголодніла, болісно смоктало у шлунку. Змерзла в ноги. Не чула їх зовсім. Як протези. Ледве стояла. Заходилося на вечір.

Я ще раніше помітила, що на мене із співчуттям поглядає міліціонер. Часто витягає зім'яту сіру хусточку і голосно сякається. Простуджений.



Коли стало смеркатися і з резиденції висипався всуціль щасливий різнолюди, а Президента не було, я набралася сміливості і підійшла до міліціонера. Розповіла, чому стовбичу.

Він пояснив, що тут Президента не дочекаюся. Заїздить ескортом через спеціальну браму, з іншої вулиці. Можливо з вікна броньованого "Мерседеса" впізнає, якщо справді сусідка і подруга дитинства. Може впізнати... якщо близька... І додав: дуже красива сусідка.

Похвалився, що був серед тих міліціонерів, хто підтримав революцію і відмовився стріляти в повстанців.

Запропонував почекати, поки змінить напарник, і він покаже мені Бриму Президента. Порадив, щоб я там стояла, махала букетом квітів, може, помітить і впізнає. Все решта – безнадійне.

Також підказав написати на картонці "Городища", почепити на груди і з квітами стояти біля Президентської брами. Правда, тільки після десятої ранку, бо перед сніданком, на голодний шлунок, він молиться до чудотворних ікон, а тоді = малює... Оце і все. Побіг на маршрутку, голосно сякнувшись на асфальт.

Пізнього вечора, коли я зїла на вокзалі два пиріжки з лівером, встигла до квіткового кіоску, впросила квітничарку зібрати дешевий букетик із понівечених квітів. Не дорогих. Мені тримати їх у руках край дороги, де буде їхати Президент. Вона зробила задарма – все одно викидати.

Наглядач за інтелектом і образом кандидата в Президенти України Артура - Маруся-кулеметниця, а земляки називають її Маруся-скоростріл, розуміла, що Лідера треба негайно забирати додому. Наговорить дурниць в присутності преси і підсланих агентів від Кобри з останньої барикади, яку треба взяти через два тижні.

Солідні члени команди вже давно розїхалися. Але залишати переможний фуршет Лідер не хотів. Встрявав у вислуховування завживаних, сопливих лестоців. Приймав дурні поради. Обіймався з тими, хто ще вчора вимащував його дьогтем...

Маруся-скоростріл одважилася взяти відповідальність на себе.

-Товариство! Через кілька годин стартує заключний етап боротьби за порятунок України від помаранчевої саранчі. Основному претендентові на перемогу треба відпочити. Беріть зі столів, що хочете. Кому мало – ідіть до штабу ще Діючого. Там ламаються столи, а нікому їсти-пити. Смачного, колеги.

Кілька палких прихильників Лідера спали у кріслах чи схиливши хмільну голову на стіл. Маруся гидливо обвела поглядом залу, уздріла, що Майже-Президент теж безвільно хилить голову. Кивнула дебелим п'ятьом охоронцям. Вони швидко вивели журналістів. Обережно взяли Переможця першого туру під руки і повели до машини. Маруся несла величезний сніп квітів, що сипалися з рук. У квітах на задньому сидінні Переможець відразу захропів.

Лише тепер вона здобула право радіти і насолоджуватися перемогою. Їй на вухо сказали, що Проповідник вже капітулював. Готовий до співпраці. З моїм!

Навіщо ж тобі, Проповіднику, було "водити козу за хвоста і роги?" Нащо? Навіщо було туманити народ на майданах, щоб отак легко... Маруся змахнула пухкою рукою до охоронців; везіть в Резиденцію!

Вона не одважилася їхати за ним, доглянути, відпоїти чаєм. Вкласти спати. Ні, надто багато очей із темних закутків. Охоронці впораються самі.

Їду до родини. Завтра остаточні переговори з переможеним. Думаю, що не важкі. Катарсисні переговори. Ви шануєте нас, ми – вас. Формула виживання обох команд. Задля України, панове дорогесенькі, заради неї. Заради України, панове...

Маруся-скоростріл підбрала на снігу, де стояла машина Лідера, пишний оберемок пофарбованих в синє троянд. Вткнулася в них носом і сіла до штабної машини.

Додому!

"Наступного дня, вранці я стояла біля Президентської брами з квітами і написом на білому аркуші "ГОРОДИЩА". Довгенько стояла.

Забликала холодно-синім світлом перша машина. Я подалася вперед, підняла догори руки з квітами і написом. Щосили заусміхалася. Вервечка машин летіла повз мене, і я кинула квіти на чорного "Мерседеса", в якому, як мені ввиділось, сидів Павло.

Мене тут же схопили під пахви міцні дядюри, заламали руки і відтягли вбік. Заштовхали в кімнату, обшукали, грубо шастаючи п'ястуками по всьому тілі. Полегшено зітхнули. Але не переставали стежити за мною.

Ще раз переповіла: хто я, чого хочу. Сусідка з Городищ, подруга дитинства. Він мене добре знає. Хочу попросити помилування для мого чоловіка, що випадково потрапив до тюрюги і вже відбув половину терміну, можна милувати...

Мене протримали майже день. Охоронець кудись ходив, довго не було. Повертався, шепотівся із своїми. Знову зникав. Правда, дали мені склянку чаю з бубликами і бутерброд з холодною сарделькою.

Увечері випустили. Завтра мені бути на прийомі громадян, що мають заяви до Президента. Все викласти на папері, Президент розгляне і прийме рішення згідно закону.

Я аж зомліла з радості: Павлуньо буде мене слухати особисто. І відразу звільнить Антося. Боже, поможи!

Всю ніч на вокзалі я писала листа в шкільному зошиті. Виривала списані сторінки, бо чомусь нагадувала йому про густе молоко від Майки, про ставок у кінці городів, про наш знаменитий танець у клубі. Дякувала, що він, як сусід, дав гроші моїй Ясі на ранець і китайські кеди. За все йому дякувала. Писала, що Городище гордиться ним, видатним земляком, а я – сусідом. Навіть збрехала, що часто кладу квіти на могилу його батька і матері на Городищенському кладовищі. Не часто, іноді, в поминальні дні. На могилу дідуся і бабусі моєї Ясочки.

Я геть виснажилася, пишучи йому листа. Трішки задрімала під олеандром.

До Президента була велика черга, і я швидко довідалася, що сам Президент дуже зайнятий, треба залишити йому листа.

Під обід сіра з лица молодичка, висунувши з вічка лише обвиті синюшними жилами руки, взяла мій зошит. Хотіла пояснити їй, хто я. Але вона лягнула штампик, ніби випекла тавро на моєму душевному зверненні. Кинула зошит на купу інших листів. Видала квитанцію, що прохання взято на облік.

Чекайте відповіді.

-Хто там наступний?.."

**Ще-Діючий Президент повертався у свій хутір від Алігатора з переговорів. До Ксені і дітей.**

Щойно здобув перемогу! Дуже важливу. Артур погодився: він розуміє, що Ще-Діючому не можна публічно підтримувати його. Це – тільки нашкодить. Кожен ображений за такий вчинок виборець Переможеного проголосує за Яну.

*"Микола прийняв цю логіку, але дозволив і навіть наполіг: розкручувати в Галичині і Волині ідею: мовляв, "Обоє рябоє!". Нема за кого голосувати! Але тільки на Заході. Тільки там. Галицькі професійні патріоти заковтнуть наживку. Разом із гачком. І з вудкою. І з рибалкою Але тільки тоді, коли буду агітувати особисто. І – переконливо.*

*Тоді я, український патріот, залишаюся в "білій сорочечці і білих рукавичках". З непохитним авторитетом. Як тоді, під час революції...*

*Все має бути саме так. Алігатор, ні-ні - Артур після першого туру попереду. Головне, щоб не Кобра.*

*Якщо перемагає Артур, а не Кобра - ми з дітьми і Ксенею йдемо у тень, тихо живемо в нашому Президентському хуторі. І Покрова з ангелами та херувимами оберігатиме українського патріота, якого зрадив його ж таки народ. Зрадив саме тоді, коли той готовий був вивести його з рабства. Тепер – це його, народу, проблеми..."*

Він зателефонував до свого штабу. Там довго не відповідали. Коли Президент вже хотів вимкнути урядовий зв'язок, сонний жіночий голос таки озвався. Мляво. Неохоче.

-Що, вже всі порозбігалися по норах? Негайно додзвоніться від мого імені, довідайтеся, який результат дали моє рідне Городище? І повідомте мене.

Насточка проголосувала першою. Дуже рано розбудив пес Сармат. Білий, як свіжий сніжний замет, тільки очі - чорнючі, як пришиті на світлому темні гудзики і ніс, ніби вмочений у дьоготь. Лайка, трясця його собачій матері. Інтелігент, але гавкучий інтелігент. Загнав kota на дерево і лементував посеред ночі. То прокинулася і вже не заснула.

"Яська моя влітку приїздила у відпустку з Вінниці. Із бригадиром її бригади облицювальників плиткою - Петром. Привезли мені в подарунок щеня лайки. Морока, але най буде ще одна жива душа у дворі, Коза Майка. Кіт Масік. Сім кролів. Одинадцять безіменних, хоч кожна з них впізнаю на вулиці, курок і один півень, теж Петро.

При них я півня по імені не кликала, а Яська навмисне: "тю-тю-тю, Петрусьо..." І регоче. І видурнюється, ніби зерна йому сипле. То хай буде ще й песик Сармат. Так його назвала Яся.

Цілий тиждень відпочивали в Городищах, бо затримали їм відпускні. Пили тепле козяче молоко. Варили молоду картоплю, трощили зелень з городу, перемелене сало з часником. Рвали черешні, морелі, агрус. Спали на сіннику. На танці не ходили. Клуб давно зачинений на іржаву колодку, вікна вибиті. Я вже й не знаю, де ключ від нього заподіла. Спершу половину платні мені давали, а оце другий рік – нічого.

Купалися Яся з Петром в нашому ставку у кінці городів. І вдень, і вечорами, при місячному сяйві. І до глибокої ночі купалися. Але крилець за спиною у Ясі не помітила. Хоч дивилася пильно. Мабуть, просто не побачила.

З Вінниці повідомили, що прийшли відпускні гроші, і Яся з Петром поїхали відпочивати до Кирилівки на Азовському морі. У мене аж душа заскімлила. Кирилівка...

І літо закінчилося...

...Сармат розбудив, то встала, нагодувала курей, кролів і козу Майку, дала псиськові вчорашнього борщу з кісточкою, Масік, мабуть, на сіннику пантрує мишей. Більше робити нічого, то пішла до школи і проголосувала першою, коли ще й не вся комісія сіла за столи.

Віддала голос за Нього не вагаючись, але так, щоб ніхто не бачив і не здогадався в Городищах. Будуть насміхатися.

Проголосувала.

Батько Ясі.

Сусіда...

Дав колись грошей на ранець і китайські кеди.

Відписала мені про невинного Антося якась жіночка, К. П. Кудряшова, завідувачка скаргами до Президента. Відписала що "хабарники повинні відбувати весь строк, бо іде боротьба з корупцією". Нащо ж тоді називати таку приймальню Президентською, якщо відписує якась К. П. Кудряшова?

Він мого листа в очі не бачив. К. П. Кудряшова не зрозуміла моєї заяви... Антося мусив залишатися в неволі А зараз, на час виборів Президента, йому відсидіти ще сорок два дні. Сорок дві ночі. І - випустять.

Куди, до кого він піде – подивимось, Насте.

Але проголосувала за Павлуню, хоч люди злі на нього. Так вірили, а вийшло... не так...

Хай керує. Не будемо йому заважати.

Хай..."

*"Чого так мало? Чого? Де поділися мої голоси? Хіба моя політична вартість – чотири жалюгідних відсотки довіри? Анаконда поцупила моїх виборців! Ні, тільки їхні голоси.*

*Задубілі на морозі горобці регочуть...*

*Проти Артура воювати не буду. Стомився. Набридло. Скільки можна?*

*Що він мені віддає?*

*Першого заступника голови Національного банку.*

*Два перших заступники міністрів - культури та освіти.*

*Два звичайних заступники – Державна нафто-газова корпорація, земельні ресурси.*

*Просив митницю. Категорично відмовив. Навіть говорити на цю тему не захотів. Одрубав відразу. За це віддав нафто газ.*

*Нормально. Вистачить на прожиття.*

*Думаю, що Ксеня погодиться на такі умови.*

*Повинно вистачити...*

*До того, що маємо"*

Керівниця одного з департаментів господарського управління Президента Іванна Гулько насправді є ланковою чотирьох прибиральниць в замиській резиденції Президента. Всі вони, а Іванна – особливо, пройшли глибоку перевірку і настанови в Службі Безпеки України, а потім ще в Службі охорони Президента. Поручилася за Іванку Людмила Карпівна – "права рука" Президента. Прибирала її дачу в Кончі.

Праця в них відповідальна, а особливо в Іванни – вона мусить крім особистого прибирання кабінету і спальні - стежити за чотирма підлеглими прибиральницями. Відповідати за них. Щоб нічого не підклали, і щоб нічого не вкрали.

Та над нею ще є комендант, який у перші дні був нишпоркою, вишукуючи після Іванки бодай порошок. Тепер довіряє, але веде суворий облік її перебування в в кабінеті та спальні.

Нелегко, але платять щедро. Плюс премії до всіх свят. Оздоровчі на відпустку. А головне – після високих гостей (низьких не пам'ятає) – все, що не доїдено – твоє. А в неї мама-пенсіонерка із старшою сестрою, яку розбив інсульт, в Таценках під Обуховим. Син – студент, студіює управління державою в платному університеті...

З чоловіком давненько, ще до роботи в Президента, розійшлися. "Ні-ні, не інша жінка, а горілочка забрала його в мене," – пояснює, коли питають. Електрозварювальник. Не женився, живе в гуртожитку. П'є. То Іванна у вихідні, коли Президент їде на свій хутір або за кордон – везе до Броварів своєму нещасному Степанові трохи харчів. Хай закушує, то довше проживе.

Сьогодні, в понеділок, першого дня після виборів, Іванна боялася зустрітися з Президентом. Як же йому, бідному важко зараз... Мабуть, почорнів і зсутулився. Жаль, що так проголосували. Тепер їй треба шукати роботу, бо все поміняється. Може, Людмила Карпівна поверне мене до себе на дачу?

А напарниця Лариска, нарешті, розкрилася: голосувала за Княгиню! Нехай звільняють, не боїться. А що їй? Двадцять два роки. Не одружена. Крутить роман із автоінспектором, що розчищає від машин дорогу для Президента.

Відіспався. Не обідав, лиш випив десять перепелиних яєць та свіжого соку з різних овочів та фруктів. Запив міцною кавою. Охоронець Юрко вправно зодягнув його в чорну дублянку, подав помаранчеве кашне, від якого Президент відмахнувся.

Взяв біле.

Ескорт вишикувався на розчищеному від снігу майданчику. Всі, (як роблять це щоденно), зайняли свої місця. Ніби нічого й не сталося. Охоронець Григорій розчинив задні дверцята чорнючого броньованого "Мерса"...

Поїхали.

Іванка не зачинала прибирання кабінету. А раптом повернеться, а вона з ганчірками, з пилесосом, вибирає попіл з каміна, витирає замшевою серветкою рамці ікон...

І вже коли смеркалося, коли морозяка ліг на шиби резиденції матовими узорами - охоронці передали, що Президент ночуватиме на своєму хуторі, в родинному колі.

Можна прибирати в кабінеті і в спальні.

Часу доволі. Не треба поспішати.

Не вмикаючи канделябрів, запалила товсту, вже надтоплена вогнем ерусалимську свічку біля ікон. Поцілувала в чоло Ісуса. Тричі перехрестилася. Само вимовлялося:

-Отче наш, який є на небесах! Нехай святиться ім'я твоє, нехай прийде царство твоє. Як на небі, так і на землі...

Іванна не зчулася, як невільно впала на коліна:

-Богородице, Діво, радуйся, благодатна Маріє, Господь з Тобою. Благословенна Ти поміж жонами і благословен плід утроби твоєї, бо Ти породила Ісуса - Спаса душ наших..."

Притулила руки до грудей, млосно затулила очі.

І перед нею у сяєві німба, в сліпучо червоному хітоні, із пречистим вишиваним рушником на розпростертих руках, з покійно нахиленою ліворуч, у бік серця головою – **появилася Покрова** з Президентської ікони. Іванна стиснула повіки ще дужче, накрила їх тремтячими долонями.

І почула, як народжується, міцніє і пронизує душу тихий, але строгий, з подзвоном і полиском сталі, голос:

-Бог Суддя справедливий, і щоденно на злого Бог гнівається, коли хто не навернеться, буде гострити меч Свого Він.

Свого лука натягне й наставить його, і йому приготував смертельні знаряддя, - Він зробить огнистими стріли свої.

Ото беззаконня зачне нечестивий, і завагітніє безправ'ям, - і породить неправду.

Він рова копав, і його викопав, і впав сам до ями, яку приготував,- обернеться зло його на його голову, і на маківку зійде його беззаконня!"

Голос зійшов на шепіт, а тоді зовсім затих. Ніби й не було зовсім. Причулося. Та Іванна не відкривала очей, не вставала з колін. Вона перебувала ніби в іншому, нетутешньому світі. Її тіло обіймало якесь ніжне, із запахом мирри і ладану полум'я, що не обпікало, але перетворювало Іванну на щось нематеріальне, але на що саме – не знала.

В такому оціпенінні вона стояла й стояла, якось відчайдушно, заворожено хрестячись.

І тоді почула знову:

-І Ізраїлеві сини чинили зло в Господніх очах, і служили Ваалам.

І вони покинули Господа, Бога батьків своїх, що вивів їх із єгипетського краю, та й пішли за іншими богами, за богами тих народів, що були в їхніх околицях, і вклонялися їм, і гнівили Господа.

І покинули вони Господа, та й служили Ваалові та Астартам.

І запалав Господній гнів на Ізраїля, і Він дав їх у руку грабіжників,- і вони їх грабували.

І він передав їх у руку навколишніх їхніх ворогів, і вони не могли вже встояти перед своїми ворогами.

У всьому, де вони ходили, Господня рука була проти них.

Та... Господь жалував їх через їхній стогін, через тих, що їх переслідували та гнобили їх...

Голос ніби подаленів. Іванна боялася встати, щоб не розвіялося це дивовижне видіння Покрови, Пресвятої Діви-Матері Божої.

І почула шепіт, ніби цей віщий голос подолав велетенську відстань із небес до землі і тому був ледь вловимим:



- Ми із Сином одвертаємося від українського люду.

Чи надовго?

Залежить від вас.

Амінь!

Ще-Президент під'їхав пізнього вечора до воріт своєї дачі на хуторі. Защебетав урядовий телефон у машині. Кому там не спиться?

-Шановний пане Президенте! Це з департаменту глобального аналізу виборчих процесів вашого штабу Адріана Лишко. Ви просили результат з Городищ. Остаточний. На жаль... пане Президенте... на превеликий жаль, пане Президенте... Лише один голос.

с. Підгірці

січень-квітень 2011р.

P. S.

**"Неймовірної художньої сили, державної глибини, шекспірівської трагедійності щойно прочитана повість. Не знаю, дорогий мій Володю, що іще додати.**

**Щасливий вашою творчістю.**

**Анатолій Дімаров.**

**15. 04. 2011р."**

\* Прізвисько, що утворено з імені Яна та назви змії анаконда.

\* Перелицьоване з англійської " Yankies go home!"

\*\* Тому, що дочка генерала

\* Багатьма сприймається, як українсько-англійське - "людино-машина"

\* Коли Людмила Карпівна говорить про щось таємне чи сімейне – переходить на "ти".

\* Прозвісько кандидата в президенти Артура

\* Мабуть, ідеться про художника-примітивіста, лемка Никифора.

\* так у політичному середовищі стали називати комуністів після відновлення Незалежності України.

1 дуже

2 не переслідуватиму.

3 черга

4 теревенити дурниці.

5 треба